77/9
XXXII. ÉVF. • 1977. MÁRCIUS 3. • ÁRA: 2,– Ft

PAJTÁS

MÁRCIUS 8: NEMZETKÖZI NŐNAP

Köszöntjük őket, akik évezredek óta a gyengédség, a jövő hordozói

20 ÉVES A MUNKÁSŐRSÉG

A PÉLDAKÉP SEREG

Hosszú évek óta őrzök egy újságkivágást. A megsárgult papíron fénykép. A felvétel csaknem húsz esztendővel ezelőtt készült. Munkásőröket ábrázol úttörők között. A minap ismét a kezembe került. Hódmezővásárhelyen jártam, úttörő-munkásőrök között. Egyikük, amikor arról faggattam, hogy miért lett úttörő-munkásőr, így fogalmazott: „Példának tekintem az életüket, úgy szeretnék élni, ahogy ők". Szavai nyomán kerestem elő az említett emléket.

Húsz esztendeje már, hogy a munkások és a parasztok legjobbjai fegyvert fogtak, és esküt tettek szocialista rendünk megvédésére. Napjaink úttörői csak a felnőttek elbeszéléseiből tudhatják, hogy közvetlenül az ellenforradalom után a kommunisták, a Tanácsköztársaság még élő vöröskatonái, a spanyol polgárháború önkéntesei, partizánok és sokan mások ragadtak fegyvert, mert tudták, ismét csatasorba kell állni a proletárhatalomért.

Őket ünnepeltük februárban, a munkásőrség megalakulásának huszadik évfordulója alkalmából. Az ünnepről az úttörőcsapatok sem feledkeztek meg, szerény, de erőt, fegyelmet sugárzó egységgyűlésükön a KISZ-szervezetek tagjaival, az ifjúgárdistákkal közösen köszöntötték a munkásőröket.

Az acélkék egyenruhás munkásőröket mindannyian ismeritek, találkozhattok velük hétköznapokon és ünnepnapokon egyaránt. Tudjátok, hogy napi munkájuk után vállalják felelősségteljes szolgálatukat, szabad idejükben úgy készülnek, hogy ha bármi megzavarná békés építőmunkánkat, helyt tudjanak állni. Önkéntes áldozatvállalásukról sokat hallottatok. Szökött bűnözőket tettek ártalmatlanná, határsértőket fogtak el, erdőtüzeket oltottak, áradó vizeket fékeztek meg.

Nehéz szolgálatuk becsületes ellátása mellett mindig jutott erejük arra is, hogy a kisdobosokkal, úttörőkkel foglalkozzanak. Sokan az ő kezükből vettétek át a kék, a vörös nyakkendőket, különböző ünnepségeken, vetélkedőkön, kirándulásokon sok közös élményt szereztetek.

Nagyszerű, vonzó példá-

juk cselekvésre ösztönzött benneteket. Mintegy tizenöt esztendeje országszerte megalakultak az úttörő munkásőr-szakaszok. Azok a lelkes gyerekek tömörültek ezekbe az egységekbe, akik a többieknél is jobban vonzódtak a munkásőrök életéhez, még inkább meg akarták ismerni a munkásőrök nehéz, de szép szolgálatát. Mindazok, akik példaképüknek tekintik őket. Napjainkban már több mint tízezer az úttörő-munkásőrök száma, akik szinte mindennap bizonyítják, hogy nem ötletszerű, romantika szülte elhatározásukat.

„A munkásőrség példakép-sereg", mondta az egyik hódmezővásárhelyi úttörő. Így igaz, olyan példaképek ők, akiknek a neve külön-külön alig ismert országszerte, de tetteik fogalommá váltak mindenütt, határainkon belül és kívül egyaránt.

„Példakép-sereg". Ezt a kifejezést képzeletben a megsárgult újságkivágás mellé teszem, és így, együtt őrzöm tovább emlékeim között.

Bőcs Ferenc

FELHÍVÁS!

Hagyományok szobái

Pajtások! A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége felhívással fordul hozzátok! Apoljátok és erősítsétek kapcsolataitokat a munkásőrökkel! A tavaszi Úttörő Honvédelmi Szemlén bizonyítsátok, hogy lelkiismeretesen készültök hazánk védelmére, a hazafias feladatokra.

Az úttörő-munkásőrök járjanak élen abban, hogy az úttörőcsapatok összegyűjtsék a munkásőrökkel közösen szerzett élményeiket, és elhelyezzék a munkásőr-egységeknél most kialakuló „Hagyományok szobái"-ban!

HÁNY PERCBŐL ÁLL A BOLDOGSÁG?

Hány gondolatból, féltő, törődő mozdulatból? Mennyi apró élményből, szóból?

Ki tudja? Hiszen, aki örül — nem gondol erre. S aki örömet szerez — sosem méri az időt...

Ők heten mindig korán kelnek. Ébresztik a családot, reggelit készítenek, uzsonnát csomagolnak, aztán sietve búcsúznak — s indulnak a gyárba. Napközben ezernyi új feladat, munka, gond és öröm vár rájuk. Ám a gépek mellett, az asztaloknál gondolatban gyakran otthon kalandoznak. Összeszámolják a sokféle tennivalót, visszaemlékeznek a kimondatlanul is megértett kérésekre, az apró álmokra. Hiszen nekik — az otthon nemcsak a szűkebb családi kört jelenti. Hatvan gyereket is, akik szeretettel várnak rájuk...

A Budapesti Harisnyagyár Tyereskova szocialista brigádja — kilenc éve alakult. S a műhelyben ma is az alapítótagok dolgoznak. S ahogy róluk mondják: közéjük kerülni dicsőség. Mindenben elsők, segítőkészségükkel, emberségükkel mindenkinek példát mutatnak. Ám öt éve még az ismerősöknek is meglepetést okoztak.

Azt a tv-híradót valamennyien látták. S másnap reggel, mintha

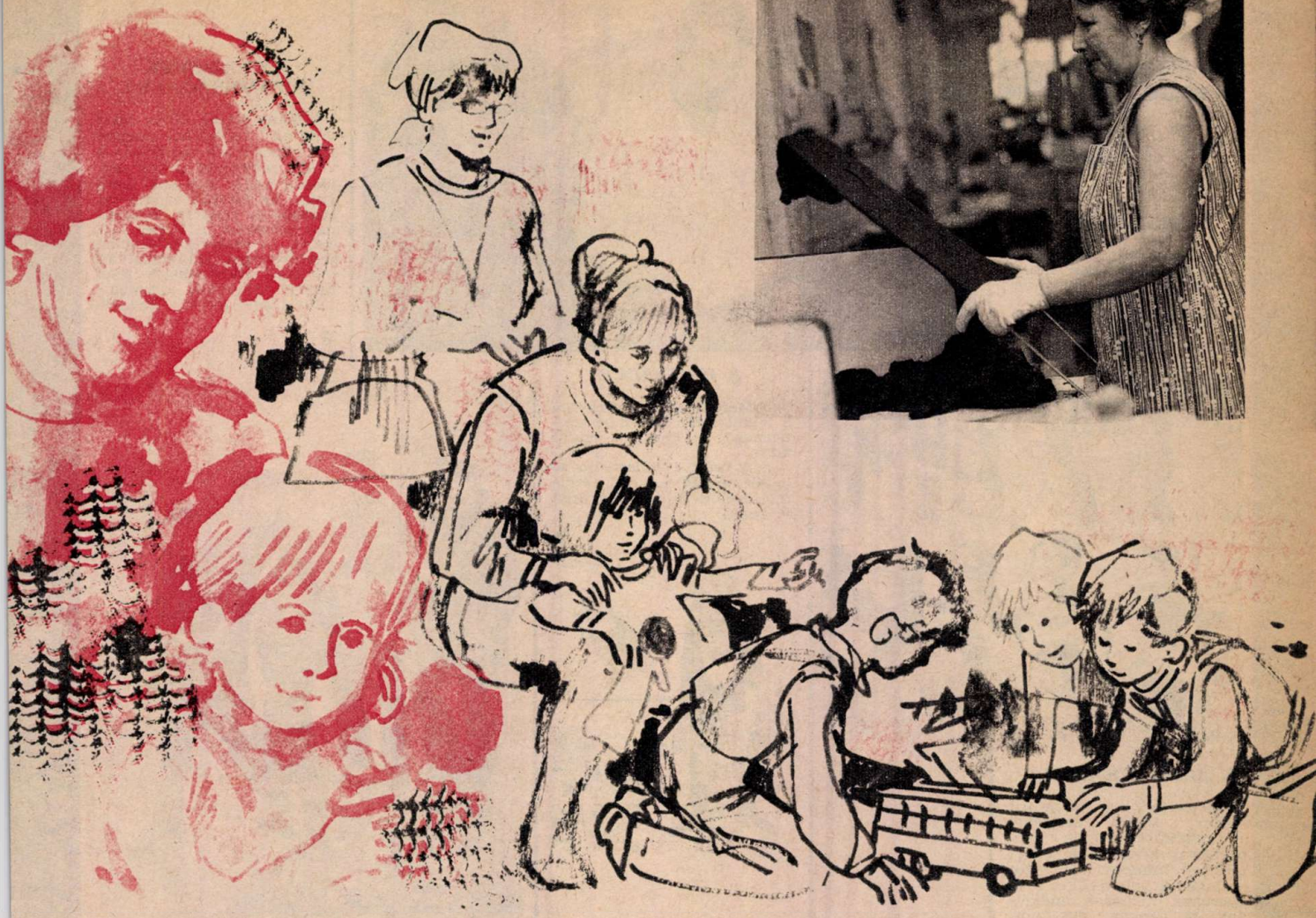

csak összebeszéltek volna — összegyűltek a műhelysarokban. Mondatokat fogalmaztak, segítséget kértek.

Miért? Elhatározták, hogy azokat a gyerekeket, akik a fóti gyerekvárosban élnek — megkeresik. Gondoskodnak róluk, rendszeresen meglátogatják őket, s megpróbálják pótolni azt a szeretetet, amiből nekik oly kevés jutott.

Összefogott a brigád, s összefogott a gyár. Azóta negyven gyerek — húsz kisfiú és húsz kislány — várja őket. Valamennyien olyanok, akikhez sosem érkeznek látogatók, ismerősök.

— A hétköznapok és az ünnepek mindig nagyon szépek — mondja Burán Gyuláné szb-titkár. Ilyenkor napokig másról sem beszélünk: kinek mit vigyünk, kinek mivel szerezzünk meglepetést. Ha megérkezünk, együtt játszunk, együtt örülünk a gyerekekkel. Csak a visszatérés szomorú.

A kicsik felnőnek, iskolába kerülnek. Ám a barátság — nem múlik el. A brigád akkor sem felejti el őket, tudnak eredményeikről, terveikről. Van, aki már ipari tanuló, de levéllel, egy-egy rajzzal üzen a pótmamáknak.

A Zápor utcai iskola úttörőcsapatának Bólyai raját ismerősként köszöntik a portán.

— Ők is hozzánk tartoznak — bólint Balázs Attiláné, a brigád vezetője. — Egyszer segítséget kértek tőlünk, mi pedig örömmel fogadtuk őket.

Azóta a legjobb brigádok megismertették velük a gyárat, meghívják őket rendezvényeikre, kirándulásaikra. A brigádklub ajtaja mindig nyitva áll előttük.

— Szeretnek hozzánk jönni — folytatja a brigádvezető. — Sokan már a jövőjükre is gondolnak. Itt akarnak dolgozni.

Burán Attiláné nál este is gyakran cseng a telefon. Fiúk kérnek tanácsot, lányok beszámolnak az iskolai eseményekről, meghívják a brigádot a klubdélutánokra. Nemrégiben a Vörösvári úti iskolából érkeztek. Nincs úttörőszobájuk, tanteremben tartják az őrsi foglalkozásokat.

Az asszonyok összenéztek, s egyszerre mondták: itt a kultúrterem! Gyertek, várunk benneteket!

— Amire büszkék vagyunk — mosolyog Burán Gyuláné —, az úttörők is segítenek nekünk. Együtt jönnek velünk Fótra, ők is patronálják az óvodásokat.

Ilyenkor a táskákban ott lapulnak azok az ajándékok is, amit a vörösnyakkendősök készítettek a fótiaknak.

Ha valaki megkérdezi Kutasi Józsefnétől: hány unokája is van?, bizony, meglepődik a válaszon.

— Hatvan! S úgy érzem, mintha mindegyik a sajátom lenne! Egyformán kedvesek nekem. S ha arra gondolok, ez a nagy család egyre bővül, terebélyesedik — nagyon boldog vagyok. Nincs nagyobb öröm annál, ha azt mondják rám — örökös nagymama!

*

A kicsik egyszer felnőnek. Először az iskolapadban, később gyárakban vagy éppen főiskolákon ismerkednek a világgal. Ám, hogy biztosabban eligazodnak, hogy nagyobb türelemmel, több szeretettel fordulnak a többiek felé — ez a Tyereskova brigád törődését is dicséri. Hiszen arra a kérdésre, hogy hány percből áll a boldogság — talán ők sem tudnak válaszolni. De arra igen, hogy ezekből a ritka percekből — számukra évek lettek. S ezeket az éveket olyan asszonyoktól kapták — akik az otthon gondjai, örömei mellett —, egy nagy család felelősségét is magukra vállalták.

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Wagner Margit

A Pajtás TÁVIRATI IRODAJA JELENTI

ÜZEMLÁTOGATÁS

A budapesti, Felsőerdősori Karikás Frigyes Általános Iskolában a pályaválasztás megkönnyítéséhez üzemlátogatásokat szerveztek. A gyerekek legutóbb a Medicor Műveknél jártak.

AZ EMBEREK BIZTONSÁGÁÉRT

Néhány napig mi is részt vettünk Csongrád megye közlekedésében, amelyhez a vidék rendkívül gyors fejlődése miatt elég sok gond járul. Az úttörők ezen a területen is találtak maguknak feladatot. A képen látható úttörő-közlekedési rendőregység Sándorfalván menetelt állomáshelye felé. Éppen befejezték a szolgálatot, újak léptek őrségbe.

A „BODRA SMJANA"

Felvételünk a világhírű bolgár „Bodra Smjana" gyermekkórus egyik csoportjáról készült. A gyermekkar mintegy 450 tagot számlál. A hat-tizenkét éves gyerekek nemcsak énekelnek itt, hanem általános, széles körű zeneművészeti képzést is kapnak.

A HÉT VICCE

— Melyik állat biztosítja a legtöbb táplálékot az embernek? — kérdi a tanító néni.

— A tyúk — válaszolja az egyik nebuló —, mert a születése előtt és a halála után is ehető.

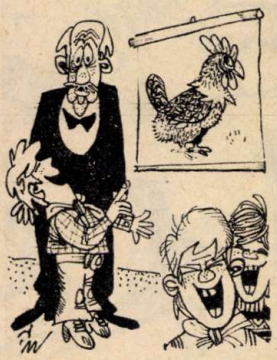

ISKOLAPADBAN A „RAJKÓK"

A Rajkó Zenekar tagjaitól nemcsak azt várják el, hogy jól muzsikáljanak, hanem a jó tanulást is. A zenekar valamennyi tagja a korának megfelelő osztályban tanul a KISZ Központi Művészegyüttes budapesti, Rottenbiller utcai székházában. A tanítás délelőtt folyik, délutánonként muzsikálnak. Tanáraik azzal is törődnek, hogy a külföldi turnék alatt elveszett tanulmányi időt az év folyamán pótolják.

VÁROSRENDEZÉS A TEREPASZTALON

Se tervezőasztal, se házgyár, se építkezés! Csak a kész épületmodellekből kell kialakítani a települést — méghozzá vasúti közlekedéssel együtt — egy terepasztalon. A budapesti, IX. kerületi Hámán Kató úti úttörőházban a gyerekek kedvükre tologathatják ideoda a maketteket, tág teret engedve fantáziájuknak.

NYOMKÖVETÉSI REFLEX

A cobolyt, a nyestet, a vidrát, a szibériai nyércet, a hermelint, a menyétet és a vidranyestet tanulmányozzák a novoszibirszki biológiai intézet kísérleti farmján, ahol új állatfajták tenyésztésével is foglalkoznak. Az állatok viselkedését vizsgálva felfigyeltek egy különleges biológiai sajátosságra, a nyomkövetési reflexre. Ez olyan erős, hogy fiatal korában valamennyi nyestféle követi a mozgó tárgyat vagy az embert.

(APN)

Emlékezetes pillanat. Vöröscsillagos rakétán levél érkezett Zalaegerszegre a VI. Országos Úttörőparlamentre. Feladó az MSZMP, a címzett szövetségünk volt. A párt lelkesítő feladatot bízott ránk. Arra szólított bennünket, hogy a világ népeivel együtt úttörőhöz méltóan készüljünk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára. „Köszöntsétek az évfordulót a hétköznapok értékes tetteivel, becsületes munkával és tanulással, a közösséggel s a közösségért végzett tettekkel." — hangzott az üzenet.

A siker záloga a gyors cselekvés. Csernus Lászlót, a Magyar Úttörők Szövetsége titkárát azért kerestem fel, hogy „iránytűt" kérjek tőle a munkához.

— A hétköznapok említése világos utalás arra, hogy itt nem csupán egy szívünkhöz közelálló ünnepség megszervezéséről, hanem folyamatos, mindenkit megmozgató tettsorozatról van szó. Megbízatásunknak akkor teszünk maradéktalanul eleget, ha teljesítjük az 1977-es esztendő úttörő-vállalásait, kiki erejéhez mérten gyarapítja anyagi és szellemi kincseinket, óvja értékeinket, szolidáris mindazokkal, akik a világ négy égtáján a békéért küzdenek.

— Ha őrsben élne, mit tenne?

— Gyorsan működésbe hoznám a riadóláncot. Előkeresném a Pajtás parlamenti számát, felolvasnám barátaimnak az MSZMP levelét és kérnék tőlük egy ötletet.

— Játékunk szerint Ön most őrsi tag. Tehát halljuk az ötletet.

— Mindenekelőtt elkészíteném az említett vöröscsillagos rakéta mását és a legjobb javaslatokat felírnám rá, hogy ne feledkezzünk meg róluk.

— Aztán?

— Szerveznék egy panasz-délutánt. Itt mindenki elkesereghetné búját-baját. Például, hogy melyik tantárgy említésére riad fel álmából. Miért nem érzi jól magát otthon, az iskolában vagy az őrsben? Majd megkérném a jelenlevőket, hogy együtt próbáljuk orvosolni a bajokat.

— Rakétára való ötlet!

— A panasz-délutánt később vita követné. Közösen keresnénk a választ a Forradalmi ifjúsági napok jelmondatára: „Hogyan éljünk?"

— Ahány gyerek, annyiféle felelet várható.

— Ma már nemcsak az égbolton, a földön is járnak csillagok. Körülöttünk is élnek példaképek. Olyan kommunisták, KISZ-fiatalok, munkások, tudósok, művészek és sportolók, akik életükkel mérceként szolgálnak. Szovjet levelező barátot keresnék. Kifaggatnám mindenről. Dokumentumokat kérnék őrsi múzeumunk számára. Tavasszal és nyáron elsősorban a történelmi emlékhelyekre szerveznék túrát, az illegális munkásmozgalom egykori találkozóhelyein ütnék tábort. Felkeresném a Tanácsköztársaság még élő katonáit. Azokat a férfiakat, akik orosz hadifogolyként vettek részt a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban.

— A párt levelében szerepelt az „Edzett ifjúságért" mozgalomhoz történő csatlakozás is.

— A rendszeres testedzés mellett 60 km-es jubileumi futóversenyt rendeznék. Ezt a távot november 7-ig az őrs minden tagja teljesíthetné.

— Nagy hirtelenjében legalább tíz megvalósítható ötletet sorolt fel. Köszönöm.

— Biztos vagyok benne, hogy fiatal barátaim legalább kétszer ennyivel toldják meg.

Faragó György

A SIKER ZÁLOGA A KÉSEDELEM NÉLKÜLI CSELEKVÉS

Csernus László, a Magyar Úttörők Szövetségének titkára

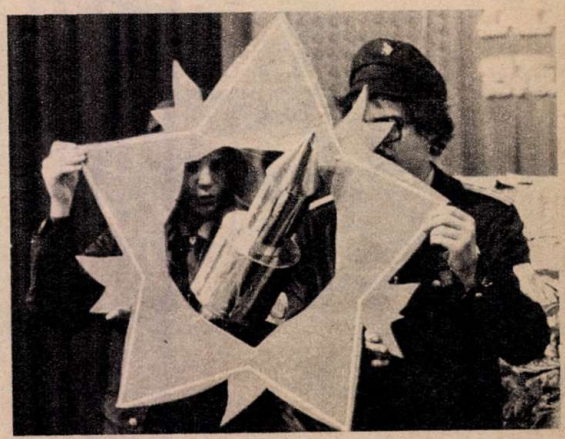

ŐRJÁRAT A CSAPATO

CSÁSZÁR

ÁCSTESZÉR

Útközben megpróbáltam felidézni azokat a panaszokat, amelyeket Zalaegerszegen, az úttörőparlamenten hallottam:

— A csapatotthonban is úgy kell viselkedni, mint az osztályban. Legszívesebben hátra tetetnék a kezünket, hogy ne nyúljunk semmihez.

— Nálunk soha senki nem tudja pontosan, hogy kinél van az otthon kulcsa. Mire megtaláljuk, már elmegy a kedvünk mindentől.

— Bennünket mindig szemmel tartanak. Még szerencse, ha fiatal „testőrt" kapunk. Egy klassz ifi fegyelmezgetés helyett velünk játszik.

— Minket engednének játszani, ha lenne mivel. Tavaly tizenötezer forintot kerestünk a tsz-ben, de csupán egy „Gazdálkodj okosan!" társasjátékot és egy asztali futballt kaptunk.

MI TÖRTÉNT 10-TŐL 7-IG?

Délelőtt 10 óra lehetett, amikor elértünk a Komárom megyei Császár községbe. Itt az úttörők születésnapi ajándékként tavaly, üdülőnek beillő otthont kaptak. Az iskola udvarán levő faház kissé furcsának, mégis romantikusnak tűnt. De csak kívülről. Bent összetolt asztalok, egymásra rakott székek és didergető hideg fogadott. Az olajkályha elromlott. A nyolcadikos Horváth és Szöllősi Feri segítségével, Lakatos tanár úr éppen azt bütykölgette.

— Kellene a meleg. Itt akarunk felkészülni a farsangra — mondta a fiatal férfi.

A fiúkhoz fordultam:

— Az őrsi összejövetelt hol tartjátok?

— Ha nincs hideg, itt.

— És ha hideg van?

— Akkor megvárjuk, amíg valamelyik tanterem üres lesz.

Az ácsteszéri 2586-os számú Táncsics Mihály

GYŐR

TTHONOKBAN...

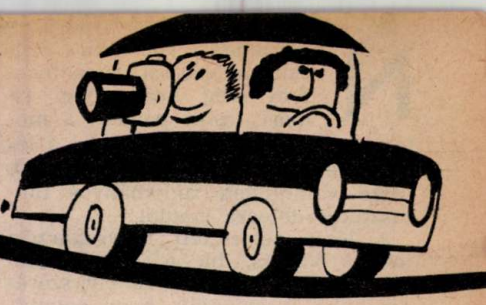

Úttörőcsapat 220 kisdobosa és úttörője ugyancsak születésnapi ajándékként jutott otthonhoz. De az ő birodalmuk a magasban, a padláson van. Amikor megtudták, hogy mi járatban vagyunk, gyorsan előkerítették a kulcsot, mozgósítottak néhány lányt, hogy kitakarítsanak.

— Ahol szemét található, ott élet is van — tréfálkoztam.

Csillag Hajnalka felém hajolva súgta:

— Timuri vetélkedőre készülünk. A mi őrsünk vállalta, hogy rend lesz.

EGY ŐRS, EGY KUCKÓ

Hóza Dezső igazgató nagyon büszke az otthonra.

— Amikor az iskolát bővítettük, nyolcvanezer forintot és sok száz társadalmi munkaórát fordítottunk a padlástér kiépítésére. Annak örülök a legjobban, hogy minden őrsnek jut egy-egy kuckó.

Győr-Sopron megyében először a megyeszékhelyen szakítottuk meg utunkat. Győr legnagyobb iskolafellegvárába tértünk be. A több mint ezer tagot számláló Móra Ferenc csapatnak két szobája van, de mindkettő tenyérnyi.

— Ha a kisdobosok és úttörők hering módjára simulnának egymáshoz, akkor is kiszorulna a többség — állapítottam meg.

Az iskola igazgatója, Boros Bálint értetlenül nézett rám.

Siralmas volna, ha csak ezek az ajtók lennének nyitva a gyerekek előtt. Mi komolyan vesszük a jelszót, hogy „az iskola legyen az úttörőcsapat otthona".

Tovább mentünk, mert a szobába a Móra rádió riporterei telepedtek be. Kiss Mária tanárnő irányításával láttak hozzá a következő műsor felvételéhez. A könyvtárban a népművészeti szakkör ügyes kezű tagjai rábaközi mintákat hímeztek. Az egyik tanteremben népes tánccsoport próbált. Benyitottunk a játékszobába is. Az asztalok körül csupa apróság ült. Az elsősök jutalomból kaptak belépőt nevelőiktől.

KORÁN ESTELEDIK

Esteledett, amikor Ágfalvára értünk. Mende Ferenc igazgatóhelyettes jóvoltából azonban pillanatok alatt kivilágosodtak az iskola ablakai, kinyílt az úttörőszoba ajtaja.

Az utcáról behívtam néhány fiút.

— Szívesen lennétek itt?

— Mi az hogy! Korán esteledik, kint pedig hideg van — felelte Bartal Ödön.

— Az úttörőotthonnak külön bejárata van az udvarról. Miért nem kéritek el a kulcsot?

Kiss Tibi válaszolt:

— Kecskére nem lehet káposztát bízni. Biztosan akad olyan srác, aki elemelne néhány játékot. A csapatvezető helyében én is félteném, amit fáradságos munkával kuporgattunk össze.

— És ha állandó ügyeletet szerveznétek?

— Rajtunk nem múlik — mondta Bagarus Gyuri.

Mende István a soproni Orsolya téri 198. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat vezetője szanatóriumból érkezett haza, de jött boldogan, hogy megmutassa a vén iskola pincéjében épült, „párja sincs" otthont. A „trónterme", ahol az úttörőtanács ülésezik, s amelyet festő édesapja örökségével, a műkincsnek számító évszázados bútorokkal rendezett be. A „dühöngőt", ahol ugrálni, kiabálni, kosárlabdázni, táncolni is lehet.

Magyarországon 1624 csapat rendelkezik saját otthonnal. És mi láttunk olyat is, ahol lehet játszani. Mégis jó lenne, ha az Oktatási Minisztérium utasításban támogatná az úttörőparlament határozatát: a csapatotthon valóban legyen a gyerekeké.

Mert senki számára nem lehet közömbös, hogy a milliárdnyi vagyon parlagon heverő, vagy örömet szerző érték.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

ÁGFALVA

SOPRON

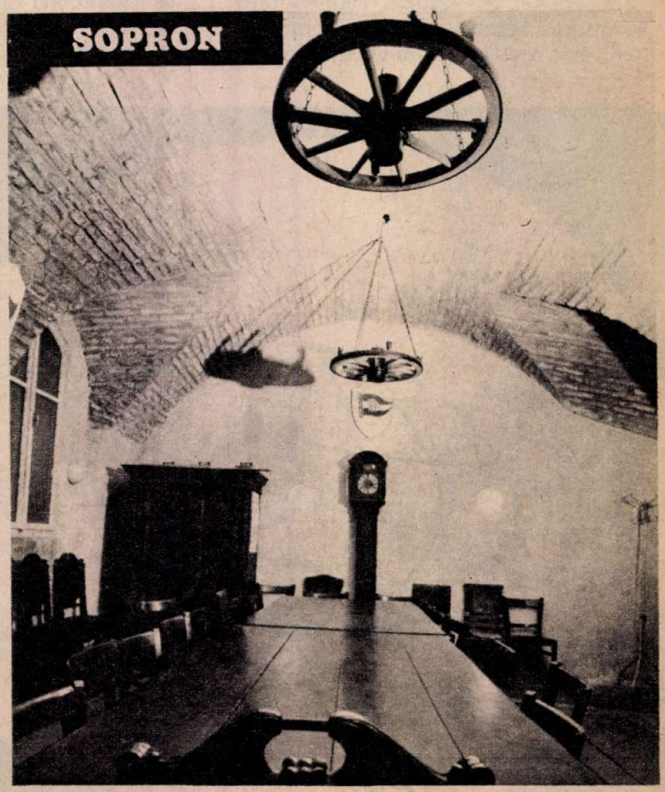

Napjainkban gyakorta hallunk a lézerről. Ez a fogalom még nem olyan ismert, mint például a motor vagy a sugárhajtómű, s ha a lézerről esik szó, az emberek jelentős része valamilyen tudományos fantasztikus dologra gondol.

A lézer gerjesztett fénysugárzást jelent. Vagyis, ha a fényt olyan mértékben felerősítik, és oly szoros nyalábba összefogják, hogy egymilliószor erősebb, mint a Nap sugara, akkor energiája is ennek megfelelően óriási mértékűvé válik.

Az izzólámpából áradó fénysugár apró, elkülönült hullámok keverékeként jelenik meg; ezek a hullámok teljesen véletlen módon erősítik, gyengítik, hol pedig kioltják egymást. Ezzel szemben a lézersugár olyannyira párhuzamos fénysugarakból áll, melyek szétszóródása egy kilométer távolságon hozzávetőleg mindössze egy méter.

Az amerikai Bell-laboratórium kutatói 1962 májusában a földfelszínről sugárzott lézersugárral 3 kilométer átmérőjű fényfoltot vetítettek a Holdra és megvilágították az Albateghius nevű kráter falát.

A lézersugár ötezred másodperc alatt 50 000 fokra hevíti és elgőzölögteti az ipari gyémántot. Ha megteremtjük a szükséges technikai feltételeket, a világ összes rádió- és televízióállomásának adását akár egyetlen lézer is be tudja fogadni. És ami ennél is többet jelent; a tűhegyes lézersugárral máris olyan szemműtéteket végeztek, amelyeket a legfinomabb szikével sem tudtak volna végrehajtani az orvosok.

A katonák is felfigyeltek. Hogyan lehetne ezt a hallatlanul nagy energiát a hadviselés szolgálatába állítani? Páncélt átégetni, nagy távolságból robbanásokat előidézni, repülőgépeket és katonai rendeltetésű kozmikus eszközöket megsemmisíteni egy esetleges támadás esetén — és mindezt láthatatlanul? A lézerek tehát hamar bevonultak a haditechnikába. Számos területen használják a különböző hadseregek. Lokátorként a cél távolságának, oldalszögének és sebességének meghatározására, rakéták és más fegyverek irányítására, célbavezetésére, célmegjelölésre és navigációs rendszerekben hírközlésre.

KESKENY SUGÁRNYALÁB

A különböző feladatok más és más eszközöket igényelnek. A lézerlokátorok, -távmérők, -sebességmérők, adó-, vevő- és jelzőrészből állnak. Annyira pontosak, hogy kis távolságon a valóságos és a mért távolság közötti eltérés csupán centimétereket jelent, 10 km felett ez az érték pedig csak néhány méter.

A lézer célba vezeti a rakétákat.

A rakétafegyverek és más nagy hatású megsemmisítő eszközök, pl. bombák célba juttató berendezései között általánosan ismertek az önirányító rendszerek, amelyek a megsemmisítő eszközt automatikusan vezetik a célba. Napjainkban az érdeklődés mindinkább a lézeres önirányító rendszerek felé fordul. Ennek előnye, hogy a céltárgy helye nagy pontossággal megállapítható, továbbá, hogy a rendkívül keskeny sugárnyaláb miatt a zavarvédettsége is igen nagy.

Hogyan működik?

A rakétát indítása, a bombát kioldása után a hagyományos távirányító berendezés a cél felé vezető pályán tartja. Amikor a robbanófej a cél közelébe ér, a lézeres kereső az önirányító fejet bekapcsolja, ezzel egyidőben pedig a repülőgép navigátora a célmegvilágító lézer sugárnyalábját a célra irányítja. Az

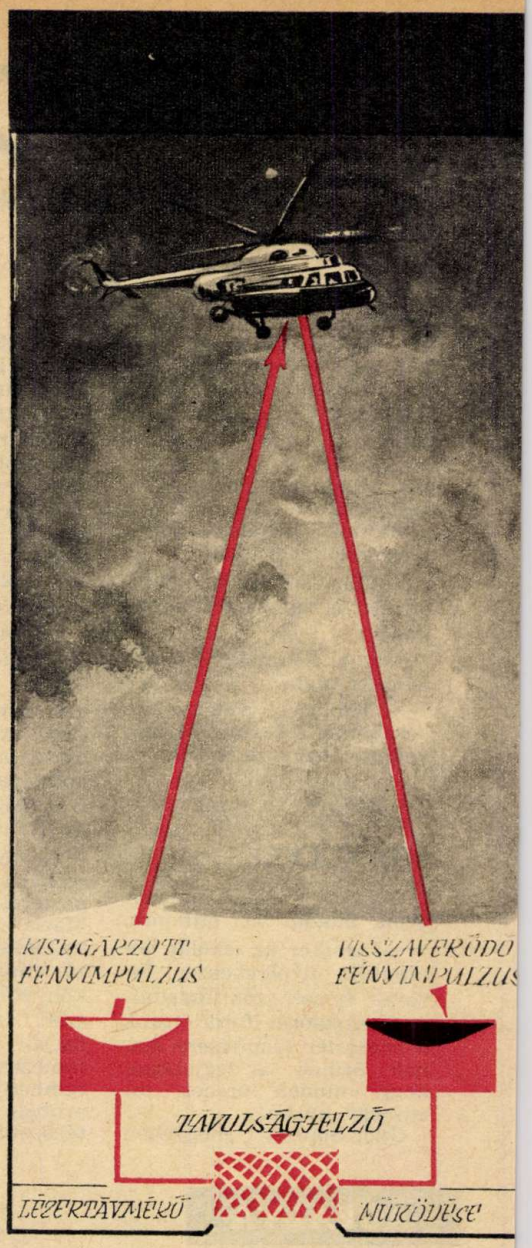

Ha megteremtjük a szükséges technikai feltételeket, a világ összes rádió- és televízióállomásának adását akár egyetlen lézer is be tudja fogadni.

utóbbi a célról visszaverődik. A kereső és önirányított fej ezt a visszavert sugarat észleli, egy miniatűr komputer feldolgozza a visszavert jeleket, és — a beprogramozott céladatoknak megfelelően — a robbanófejet a célba vezérli.

A LÉZERSUGARAS HÍRADÁS

A katonai híradással szemben egyik legfontosabb követelmény az információk nagy távolságon történő rejtett továbbítása. A rádióhíradás ennek a követelménynek nem mindenben felel meg: lehallgatják, bemérhetik, zavarhatják. A lézersugár-nyaláb kitűnő irányíthatóságával olyan energiasűrűség állítható elő, amellyel az információ óriási távolságokra továbbítható. Emellett az ellenség zavarásával szemben szinte érzéketlen, és a közlemények lehallgatását is rendkívül megnehezíti.

A lézersugár fegyverként való alkalmazásának fizikai alapja, hogy a lézersugár fényenergiája nagy teljesítménnyel lép ki a lézerből. Ha az ilyen sugárnyalábot optikai berendezéssel kis területre összpontosítjuk, az adott területen olyan nagy az energiasűrűség, hogy elméletileg több millió C-fokos hőmérséklet is keletkezhet, amelynek hatására a jelenleg ismert valamennyi anyag megolvad, elpárolog. Valóságos előállításáról még nem tudunk.

A jelenleg ismert és alkalmazott lézerek előtt hatalmas lehetőségek, de nagy akadályok is állnak. A lehetőségek feltárása a gondok megoldása napjainkban a tudományos-műszaki haladás egyik fontos kérdése, mint ahogy az is, hogy csak békés célokra lehessen felhasználni.

Forrai G. János—Szabó Sándor

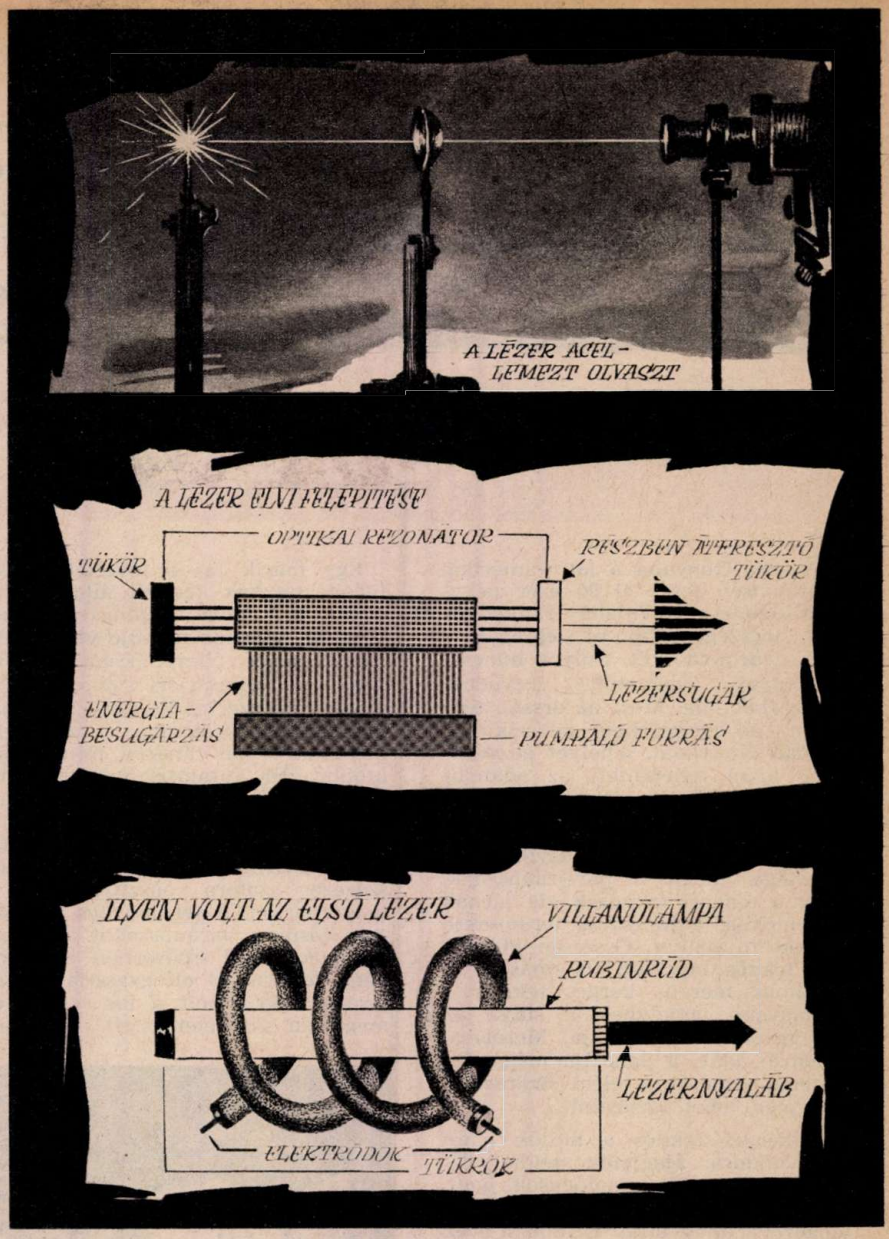

ERŐSEBB MINT A NAPSUGÁR

TI MI

KÉRDEZTEK VÁLASZOLUNK

Varga Andrea kérdezi
a budapesti XI. kerületi Kende utcából.

VÉDETT ÁLLAT-E A TENGERI TEKNŐS?

Sajnos nem, s hogy miként pusztulnak, egy példát említünk.

TOJÁSRABLÓK

Francia-Guayana a latin-amerikai kontinensen terül el 90 ezer négyzetkilométeren. Valaha Franciaország legszegényebb és legrosszabb hírű gyarmata volt. Súlyos bűncselekmények elkövetőit, fegyenceket zártak oda. Most az ország tengeren túli megyéjének nevezik Párizsban Guayanát, amelyet gazdaságilag kissé fellendített az odatelepített rakétabázis.

Francia-Guayana tengerpartjának hossza 320 kilométer és egyik nevezetessége ennek a partszakasznak, hogy a tengeri teknősök ide járnak a homokba, a mocsaras területekre lerakni tojásaikat. Összesen öt tengeri teknős faj költi itt tojásait. A hatalmas méretű kérges teknős a legnagyobb, amelynek a súlya az 500 kg-ot is meghaladja. Méreteire jellemző adat: a páncélja még a 2,5 méteres átmérőt is eléri. Szárazföldön meg lehet lovagolni.

A kérges teknős a hüllők nagy világvándora. Megjelölt példányokkal bizonyították a zoológusok, hogy 5—6000 kilométert is megtesz a tengerben ez az állat. Kitűnően evez otromba lábaival. Ebből a fajból 15 000 nőstény rakja tojásait a guayanai homokba.

Egy másik faj a levesteknős, az ínyenckonyhák kedvelt állata. XIV. Lajos, a francia „napkirály" konyhájának kedvenc menüje volt a teknősbékaleves. Napjainkban sok országban fogyasztják ezt az ételt, amely rendszerint konzerv formájában kerül forgalomba. A levesteknős is az óceán vándora, mint ezt az utóbbi évek kutatásai is bizonyítják. És ez a faj is részben a guayanai tengerparton rakja le tojásait.

Az utóbbi években végzett felmérések szerint a teknősbéka tojások százezer számra pusztulnak el a tengerparton. A természetes ellenségek közül a varánuszokat, rákokat, majmokat kell elsősorban említeni. Ezek feltörik és elfogyasztják a tojásokat. Ha kikelt a kis teknős és megkezdi vízi életét, ott újabb ellenségek várják. Cápák, barrakudák és más halak.

A fő ellenség azonban maga az ember. A tengeri teknősök tojásait összegyűjtik. Valóságos fekete kereskedelem alakult ki e téren. Ez nemcsak Francia-Guayanára jellemző, és sajnos nemcsak a jelen időt érinti. 1937-ben Palang-Palang szigeten 1 millió 800 ezer tengeri teknőstojást gyűjtöttek össze és bocsátottak áruba. A kikelt teknősök befogását a Mexikói-öbölben iparszerűen űzik.

A guayanai hatóságok most úgy döntöttek, hogy 22 ezer hektár területen három nagy rezervátumot hoznak létre a teknősök részére. Itt szigorú védelmet élveznek majd ezek az állatok, nem szabad befogni, zavarni őket költésük során és tilos lesz természetesen a tojásgyűjtés is. Talán így sikerül megállítani egy állatfaj tömeges irtását.

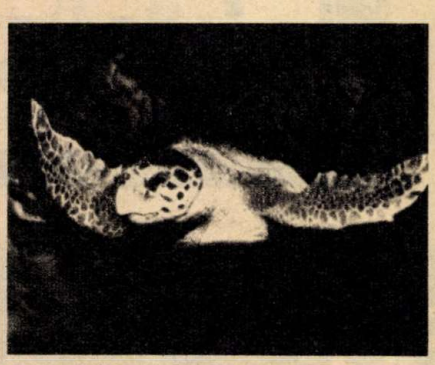

Óriás teknős a víz alatt

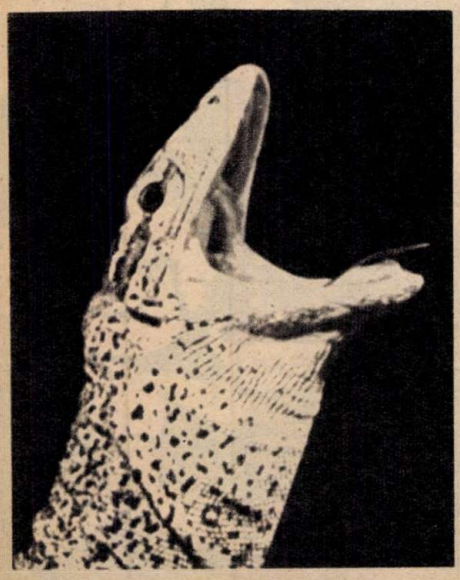

A tojások egyik ellensége a varánusz

Guayanai vidék... Valaha „zöld pokolnak" nevezték ezt a tájat

BERENCSI IRÉN,
HAJDÚNÁNÁSI ÚTTÖRŐ
AZ INDIAI GYERMEKRAJZ-VERSENYEN
„NEHRU" ARANYÉRMET NYERT

IRÉNKE »NEHRU« ARANYÉRMES

HURRÁ, GYŐZTÜNK!

Öten kilenc győzelmet szereztek. Hogyan lehetséges ez? Erre kaptunk választ a székesfehérvári Münnich Ferenc iskola Alba Regia rajának versenyzőitől.

— Megrendeztük a tudományos-technikai úttörőszemlét — kezdte Tálai Antal, aki az élővilág és a fizika döntőjében két első helyezést ért el — majd így folytatta: — Hogyan készültem fel? Elővettem az iskolai tankönyveket, meg amilyen könyvet még otthon találtam. Átolvastam mindent. Aztán jöhetett a verseny. A legkönnyebb az állatfajok felsorolása volt. Harmincnál abbahagytam, na nem azért, mert már nem volt időm, hanem mert a papíron nem volt több hely. Egyetlen felelet nem ment. Öt híres magyar természettudós nevét kellett volna felsorolnom, de csak három jutott eszembe. És volt egy beugrató kérdés is. Melyik erősebb ital? A víz, a bor vagy a pálinka? Bejöttem a csőbe, mert a víz az erősebb, hiszen vízi erőművekhez szolgáltat energiát. Tetszett ez a vetélkedő. A városi versenyen csak fizikából indulok, mivel itt már csak egy helyen lehet szerepelni.

Antitól Bene Attila őrsvezető — röviden Bence — vette át a szót:

— Nekem a történelmi és a matematikai versenyen sikerült az első helyezést megszereznem. Nehezen készültem fel, mivel nem rajongok az évszámokért, de végül is sikerült megtanulnom. A kis kártyákra írt kérdésekre is jól válaszoltam, s összejött a 14 pont — a maximum. A matekversenyig egy napom maradt. Azt sem tudtam, hogy mit nézzek át ilyen rövid idő alatt. Itt is minden jól ment. Csak egy példa nem sikerült. Így hangzott: van-e olyan hatszög alapú gúla, amelynek egyenlőoldalú háromszögek az oldalai? S én is azt írtam, hogy van. Pedig ilyen nincs, mert csak a száruk egyenlő.

— Hol és miként szeretnél továbbtanulni?

— Jákon, az Út- és Magasépítő Szakközépiskolában. Ha sikerül a városin jó eredményt elérnem — nem kell felvételiznem.

Csepka Andrea is két versenyen indult. Orosz nyelvből első és fizikából második helyezést ért el a csapatversenyen. Hogy is volt?

Andrea: Két éve rendszeresen levelezek egy jereváni kislánnyal. Megírjuk egymásnak, hogy mi újság nálunk és náluk. Így az orosz nyelvi verseny nem jelentett nekem különösebb gondot. Arra gondoltam, hogy mi lenne, ha fizikából orosz nyelven kellene vetélkedni. Az már sehogysem menne, pedig ez a célom, hiszen külföldi országokban üzletkötő szeretnék lenni.

Klecska Ernő orrhosszal nyerte Andrea előtt fizikában az első helyet, de történelemből Attila mögé került, másodikként.

Ernő: Az én hobbim az olvasás. Mindegy, hogy mi, mindent elolvasok. Történeti, kalandregény, útleírás, tudományos munka — mindet szeretem. Jó volt ez a verseny. Különösen tetszett, hogy ha valamit elrontottam, újból lehetett kezdeni. Jó volna ezt a tanórákon is megvalósítani.

Szücs Tünde az ötödik, s ő „csak" egy versenyen indult, a kémián, ott szerzett első helyezést.

Tünde: Szellemi totó, egyenletek és kísérletek felváltva követték egymást. Rézhidroxidot állítottunk elő. A többiek összevissza öntögették a vegyszereket. Nekem azért sikerült, mert előbb egyenletek segítségével végiggondoltam a folyamatokat, s csak azután „kotyvasztottam".

Öten kilenc győzelmet szereztek. Az iskolának 1300 tanulója van. Azt hiszem, ennél többet nem mondhatok el róluk.

F. G. J.

Lakásukban hasztalan kerestem a munkáit. Csupán az asztalon találtam egy szép, ízléses batik terítőt.

— Mindig mindent elajándékozok — mondta restelkedve, amikor arra kértem mutasson néhányat eddigi alkotásai közül.

— Remek! — jelentettem ki némi tűnődés után. — Így legalább a szemünk láttára készül majd el legújabb műved. Mert valamit mindenképpen mutatnunk kell az olvasóknak!...

Mire végeztem a szemlével, az oklevelek, érmek és nyereménytárgyak serege felett, a konyhából már átható „gyertyaillat" áradt, a batikolás távoli előhírnökeként.

— Ezt a bűzt szinte lehetetlen elviselni! — panaszkodott a mama, de azért Irénke további „viselt dolgait" már a büszkeség hangján mesélte:

— Zánkán két aranyérmet és egy festőállványt nyert, a megyei képzőművészeti bemutatón Debrecenben, majd az Országos Képzőművészeti Bemutatón is arany oklevelet szerzett. Érmet kapott már az NDK-ból és Finnországból... és most ez az indiai aranyérem! Az értesítés itt van, az eredmény már biztos!...

*

Ötödikes kora óta dolgozik szakkörben. Madarász Gyuláné négy évig irányította fejlődését, csiszolgatta tehetségét. Próbálkozott agyaggal, rajzzal, temperával, monotípiával, végül a textilfestésnél kötött ki. Ez a művészeti ág hozta meg számára az eddigi legnagyobb sikert, a „Nehru" aranyérmet.

Két bátyja és egy húga van. A fiúk sohasem próbálkoztak „művészkedéssel", de Magdi már az ő nyomdokaiba lépett: Zánkáról, a képzőművészek táborából ezüst oklevéllel tért haza!

— Ha mindketten elkezdik olvasztani a faggyút, nem lehet megmaradni a házban! — bizonygatja a papa is, de azért ő is kutatni kezd a régi, még el nem ajándékozott batikterítők után a fiókok és szekrények mélyén. Mire összegyűlt a zsákmány, a friss munka is elkészült.

*

Legszívesebben terítőket, kendőket, faliképeket batikol, de a húgának például már festett ruhát is készített.

— Hetenként hat órát a kézilabdázás is elvesz az időmből, emellett nagyon sokat olvasok — mondja búcsúzóul Berencsi Irén. — Bár jelenleg leginkább a textilszínezés köt le, rajztanárnak készülök. A 3934. sz. Zrínyi Ilona Úttörőcsapatban őrsvezető, rajkrónikás, csapatkrónikás és rajvezető-helyettes voltam. Talán ez segített a pályaválasztásban, ezért döntöttem a tanári hivatás mellett. De addig még... nagyon sokat kell tanulnom!

Gebri Antal
Fotó: Gámán Gábor

IDE SÜSS!

A cím azonos a mi rejtvényrovatunk címével.
A Televízió Gyermekosztálya kölcsön vette tőlünk,
mi kölcsön vettük mástól, ő kölcsön vette...
Ki tudna ennek a végére járni?
Nincs más mód, mint azt mondani süss ide,
a mi rejtvényünkre és ide süss...

Hova? — A képernyőre!

Mikor? — Ezentúl minden hónap utolsó szombat délutánján!

Miért? — Mert gyerekeket érdeklő műsorokat, programokat ajánl az Ide süss! című műsor.

MÁRCIUSI AJÁNLATOK: (Vágd ki és tedd zsebre!)

CIMBORA: — Hallottatok már Arnoldról, a bálnavadászról és Rositta Rántottáról, a spanyol táncosnőről? Ha nem, itt az ideje, hogy megismerkedjetek velük! (Adás: március 19-én)

SÍK MEZŐBEN HÁRMAS ÚT: — Az ám! De melyiken kell elindulni? És hogyan kell haladni rajta? Vetélkedő, ahol kisdobosokkal március 25-én játszhattok együtt.

MÁR MINDENT TUDSZ?: — Kisdobosok a főszereplői ennek a filmnek is. Egy nem mindennapi őrsi összejövetel vendégei lehettek március 20-án.

TTT: — A tízentúliak magazinműsorában — többek között az Úttörő Művészegyüttes tagjai táncolnak, énekelnek, az olimpiai csapat szakácsa főzni tanít, és egy vita kapcsán Szécsénybe látogatunk. (Adás: március 3-án.)

BESZÉLJÜK MEG!: — Iskolaújságok riportereinek válogatott csapata találkozik a stúdióban, hogy megbeszéljék gondjaikat, problémáikat. A csapatkapitány Vitray Tamás lesz. (Adás: március 12-én.)

KUCKÓ: — Egy ügyes boxerkutya a műsor egyik főszereplője. Hogyan kell gondozni, képezni — megtudhatjátok március 23-án.

Az Ide süss! műsorában felhívjuk még a figyelmeteket az új Bábszínház gyermekelőadásaira, a Néprajzi Múzeum „Az ősi Peru" című kiállítására, „Az elefánt és a strucc" című rajzfilm-összeállításra, valamint a Filharmónia „Utazás Zeneországban" című koncertsorozatának márciusi zárókoncertjeire.

(Rózsa György)

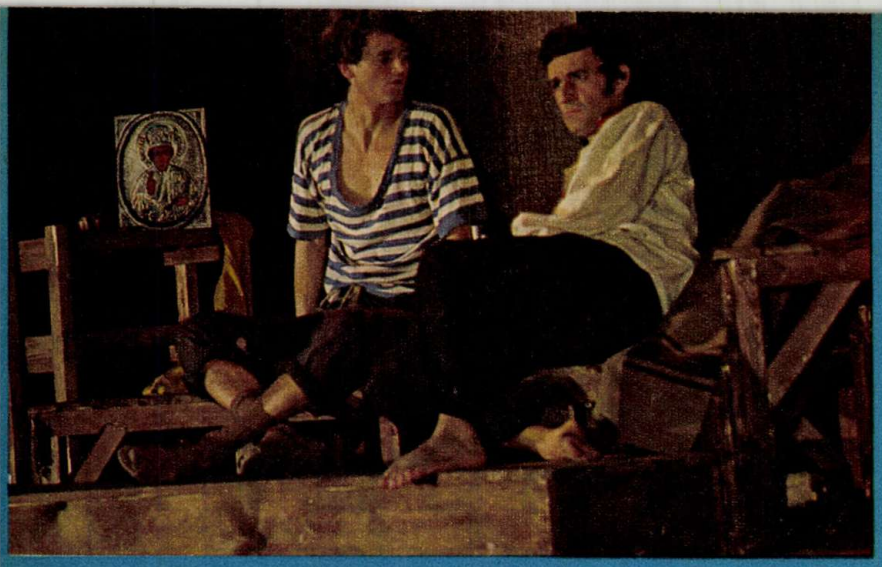

Rogyion Zsukov matróz a Turgenyev hajóról kiúszva megmenekül és egy kis halászkunyhóban erőt gyűjt. A matróz: Perlaky István, Gavrik az öreg halász unokája: Sirkó László

MAGÁ FEHÉR VITOR

Ki ne ismerné Valentyin Katajev szovjet író világhírű regényét? A gyerekek és felnőttek kedvenc olvasmánya mindenütt. Nálunk Távolban egy fehér vitorla címen vált közismertté. Színpadra vitelével többen próbálkoztak. Most a Budapesti Gyermekszínház Márkus György és Kárpáthy Gyula feldolgozásában vitte színre, Turián György ötletes rendezésében. Külön ki kell emelni Daróczi Bárdos Tamás zenéjét és Kiss József, Veress Miklós, Márkus György verseit és a díszletek, jelmezek tervezőjét, Kőrösi Sándort. A történet Odesszában játszódik az 1905-ös forradalom idején. Hőse Rogyion Zsukov matróz, aki a Patyomkin cirkálón fellázadt társaival. Modern zene, korszerű rendezés. Tisztelgés az 1905-ös forradalom hősei előtt úgy, hogy már előreveti árnyékát a jövő: a győztes 1917, amikor eldördülnek az Auróra ágyúi a Néván.

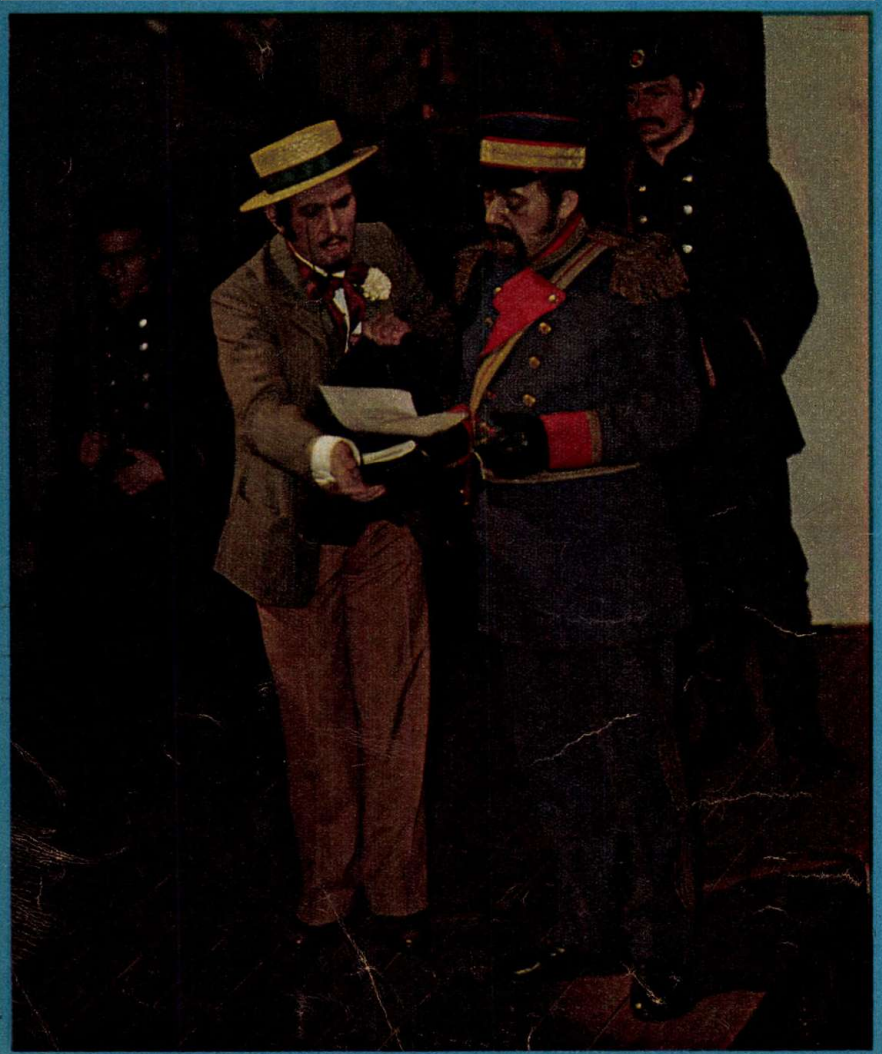

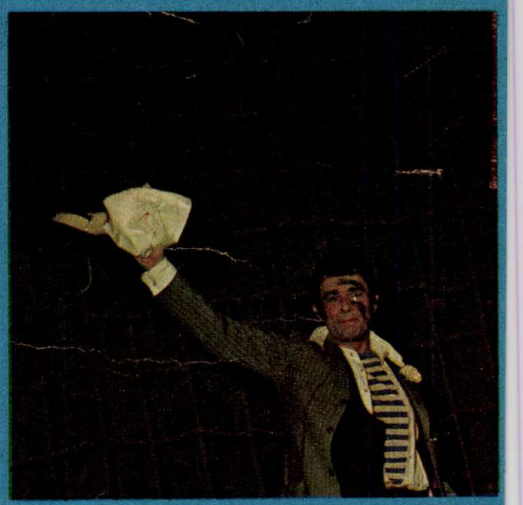

A matróz elmenekül, de az elfogott bebörtönzött munkások, forradalmárok számára üzenetet hoz – álruhában, mint ügyvéd, Moszkvából. Őt látjuk az előtérben Bondragyenkó rendőrfőnökkel (Móni Ottóval), amikor az engedély megadásáért mesterkedik. Győz a forradalom! A matróz letépi a „jóságos" cári kiáltványt. A forradalom aztán elbukik, Rogyiont is elfogják, de a fiatalok, Gavrik, Motya és Petya, a felnőttekkel megszervezik kiszabadítását. Peruskin nyomozó: Csorba István. A három jóbarát: Felföldy László, Pelsőczy Mária és Sirkó László.

Papp László

Fotó: Gámán Gábor

Rogyion Zsukov megmenekül elvtársai segítségével a „magányos fehér vitorláson", hogy tovább vívja, szervezze a harcot, mint hivatásos forradalmár, a végső győzelemért.

nyos

la

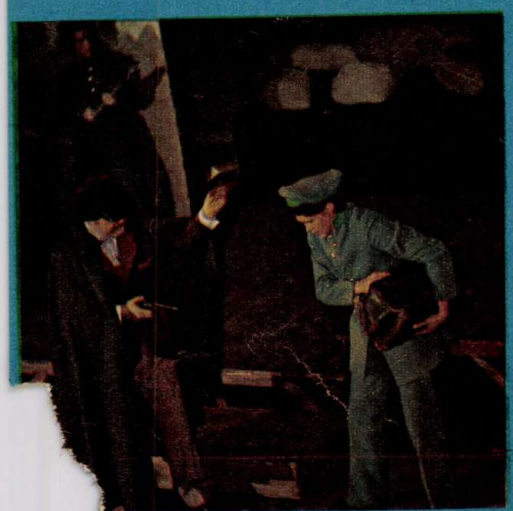

MŰSZAKI PÁLYÁRA KÉSZULŐ FIÚK!

Jelentkezzetek VILLANYSZERELŐ szakmunkástanulónak.

Vár benneteket a

VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT!

Beiskolázási helyeink:

Budapest, Miskolc, Dunaújváros, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr és Ózd.

SZERKEZETLAKATOS- és ELEKTROLAKATOS

tanulókat képezünk ki Bicskén.

Vidékieket Budapesten korszerű tanulóotthonban helyezzük el, havi 70 Ft-ért.
Az oktatás emeltszintű, továbbtanulási lehetőségekkel. A tanulmányi ösztöndíjon felül villanyszerelő- és elektrolakatos-tanulónak havi 250,– Ft, szerkezetlakatos tanulónak havi 500 Ft társadalmi ösztöndíjat, a tanulmányi idő utolsó félévében teljesítménybért fizetünk.

Jelentkezés: a

VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT

munkaügyi osztályán
1075 Budapest, Síp utca 23.,
vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük felírni a jelentkezési lapra a „VIV előjegyzéssel" szöveget).

Fiatalok!

A FŐVÁROSI 4. sz. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓKAT iskoláz be az 1977/78-as tanévre a következő szakmákban: Vízgáz-szerelő, szerkezetlakatos, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, fapadlózó, -mb. épületasztalos, villanyszerelő, kőműves, bádogos, épületburkoló, műkőkészítő, vasbetonkészítő.

Beiskolázott tanulóknak tanulmányi eredménytől függően 150–550 Ft/hó ösztöndíjat, a kőműves, ács-állványozó, tetőfedő, vasbetonkészítő tanulóknak további 200,– Ft havi ösztöndíj-kiegészítést, külön szerződés alapján 250–500 Ft/hó társadalmi ösztöndíjat fizetünk. Biztosítjuk a képzéshez szükséges egyéb feltételeket:

VIDÉKI TANULÓKNAK
A TELJES TANULÓOTTHONI ELLÁTÁST

Azoknak a fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik jelenleg a 8. osztály tanulói, illetve az általános iskolát végezték, de a 17. életévüket még nem töltötték be.

Jelentkező levelet a következő címre kérjük a választott szakma megjelöléssel:

Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat
személyzeti és oktatási osztály
1450 Budapest IX., Hámán Kató u. 3–5.

A Budapesti Építő és Elemgyártó Szövetkezet

felvesz az 1977–78. tanévre általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak.

Fővárosi lakosokat felveszünk kőműves, ács, festő, víz és gázszerelő szakmákra.

Vidéki fiúkat csak kőműves, ács szakmákra veszünk fel, részükre szállást és étkezést nyújtunk a rendelet által előírt térítés ellenében.

Cím: Budapesti Építő- és Elemgyártó Szövetkezet
Budapest XVIII., Hengersor u. 73.
1675 Pestlőrinc 1. Pf: 21.

NYELVŐRSÉGEN

AZ ÖRÖKIFJÚ „ÚTTÖRŐ"

Idestova 170 esztendeje él nyelvünkben ez a szóösszetétel. Első alkalommal még így írták le: „Út-törő". Tudjuk, hogy német minta alapján keletkezett tükörszó: a *Bahnbrecher* pontos fordítása. Annak idején ezt jelentette: járatlan helyen elsőként áthaladó személy. Utóbb ilyen értelemben is használták: újító, kezdeményező ember.

1946 óta ismerjük ebben a jelentésben: a gyermekszervezet tagja, illetve: az úttörőkhöz tartozó, velük kapcsolatos. A szervezet tagjainak ilyen megnevezése fölöttébb szerencsés, mert sejteti a mozgalom célját is: újra, jobbra törekvő, a nehézségektől vissza nem rettenő ifjúságot nevelni. A mai *úttörőből* sem hiányozhatnak tehát a hajdani *úttörők* erényei, legjobb tulajdonságai.

Az 1946 óta eltelt három évtized alatt kibontakozott a mozgalom, gazdagodott a fiatalok élete. Mindezt az *úttörő* népes szócsaládja tanúsíthatja legmeggyőzőbben. Az *úttörő* előtagú összetételek közül közvetlenül egybeírjuk azokat a három elemből álló kifejezéseket, melyeknek terjedelme nem haladja meg a 6 szótagot. (Az egyetlen szótagnyi igekötő nem számít külön elemnek.) Néhány példa a szóban forgó típusból: *úttörőavatás, úttörőbajnokság, úttörőcsapat, úttörődal, úttörőhagyomány, úttörőház, úttörőinduló, úttörőmozgalom, úttörőotthon, úttörőőrs, úttörőparlament, úttörőpróba, úttörőpark, úttörőszervezet, úttörőszövetség, úttörőtábor, úttörőtitkár, úttörőváros, úttörővezető* stb.

Közvetlenül egybeírandók azok a négy vagy több elemből alakult összetételek is, melyeknek terjedelme nem lépi túl az 5 szótagot. Íme egypár példa: *úttörőjelkép, úttörőkönyvtár, úttörőszínpad, úttörőtestvér, úttörővasút* stb.

Az áttekinthetőség kedvéért kötőjellel tagoljuk a 6 szótagnál hosszabb, háromelemű kifejezéseket: *úttörő-expedíció, úttörő-felszerelés, úttörő-fogadalom, úttörő-kiállítás, úttörő-követelmény, úttörő-olimpia, úttörő-szimbolika, úttörő-tanácskozás, úttörő-táborozás, úttörő-igazolvány, úttörő-tevékenység* stb.

Hasonlóképpen „átvilágítjuk" a négy vagy több elemből 5 szótagnál terjedelmesebb összetételeket is: *úttörő-egyenruha, úttörő-építőtábor, úttörőház-igazgató, úttörő-híradó, úttörő-nyakkendő, úttörő-önkormányzat, úttörő-összejövetel, úttörőraj-vezető, úttörő-vasutas, úttörő-zenekar, úttörő-áruház* stb.

Kiterebélyesedett az *úttörő* szó családja; megsokasodott az *úttörők* serege. Akik még nem tagjai a szervezetnek, a legifjabbak már akkor próbáznak, amikor a szó helyes kiejtését tanulják.

Hernádi Sándor

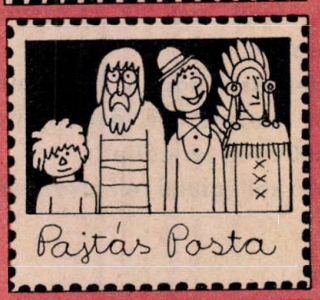

A PAJTÁS IV. SLÁGERLISTÁJA

1. Szigeti F.–Soltész R.: Jó lenne, ha volna egy nagy léghajóm (Corvina)

2. Tolcsvay L.–Bródy J.: A tiszta ég (Fonográf)

3. Presser G.–Adamis A.: A kicsi, a nagy, az Artúr és az indián (Lokomotiv GT)

4. Csepreghy É.–Fábián É.–Pál É.: Egy vidám dal (Neoton–Kócbabák)

5. Markó A.–Várszegi G.: A repülő zenekar (Gemini)

A levelezőlapra ragasztott kis rajzokkal szavazhattok, melyik szám tetszik a legjobban.

A Pajtás III. Slágerlistájának győztese: Papp I.–Várszegi G.: Mosolyogj, ha elém állsz! (Gemini)

Slágerlistánk legeredményesebb együtteseit vagy énekeseit a Kedves ismerős portrésorozatunkban bemutatjuk, így szavazatoddal esetleg egész oldalas színes fotót szerezhetsz kedvenceidről.

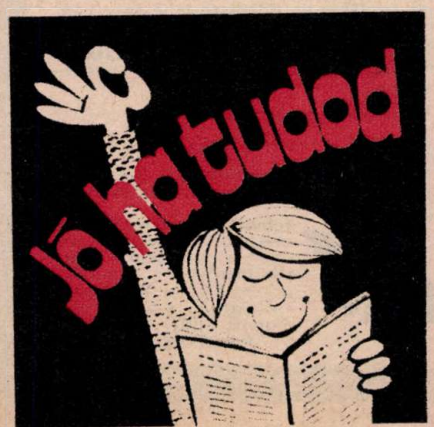

Csomagterv: angol—amerikai eredetű diplomáciai kifejezés. A tárgyaló felek által benyújtott több, egymástól elkülönítő javaslat megkönnyíti a kompromisszumos megegyezést.

Deklaráció: Több értelemben is használt kifejezés. a) Ünnepélyes nyilatkozat. b) Egy vagy több kormány nyilatkozata a nemzetközi politika valamely fontos kérdéséről. c) Valamilyen fontos állásfoglalás kinyilvánítása az állam, a párt, a szakszervezet stb. nevében.

Barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés: Ezt a szerződéstípust a szocialista országok alkalmazzák, melyben egymás közötti kapcsolataikat rögzítik. A szerződés jellemzője, hogy közös világnézeten alapul, hogy a szerződő felek nemcsak támadás esetén nyújtanak segítséget egymásnak, hanem békében is szorosan együttműködnek országaikat érintő minden lényeges nemzetközi kérdésben. A szerződés értelmében a kölcsönös előnyök szellemében fejlesztik gazdasági és kulturális kapcsolataikat. Hazánk ilyen szerződést kötött Bulgáriával, Csehszlovákiával, Lengyelországgal, az NDK-val, Romániával és a Szovjetunióval.

SZAKMUNKÁS-TANULÓKAT FELVESZÜNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákra:
esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák),
mechanikai műszerész, gépszerelő, festő-mázoló, asztalos.
A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.
Vállalatunk minden szakmában köt tanulmányi szerződést társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250–500 Ft-ig terjedhet.
A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán,
1097 Budapest, IX., Kén u. 5. sz.

1876
1976

Pályaválasztó fiatalok, két év alatt jó szakmátok lehet!

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1977/78. tanévre fonó-szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

Juttatások:
A szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 350–560 Ft, ezenkívül a vidékieknek havi 500,– Ft, budapestieknek 450,– Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás: havi 850–1060 Ft.)
A gyári szakmunkástanuló-otthonunkban szállást, vagy kollégiumban elhelyezést, napi háromszori étkezést munkaszüneti napon is, havi 90,– Ft-ért adunk. Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik. Továbbtanulásra mód nyílik az üzemi szakközépiskolában.
Fiú szakmunkástanulóinkat a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

BUDAPRINT · PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT BUDAPEST

Jelentkezni lehet:
személyesen vagy írásban.
Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe:
PNYV
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
Személyzeti és Oktatási osztály
1052 Budapest XI., Budafoki út 111–113. Pf. 61.
Telefon: 450-160 (191-es mellék)

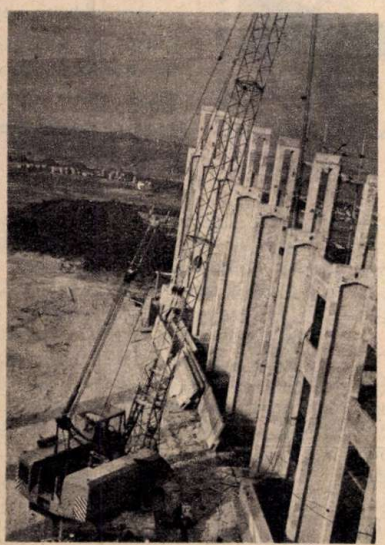

NYOLCADIKOS FIÚK! BIZTOSÍTSÁTOK JÖVŐTÖKET!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos.**

A 3 év képzési idő alatt **ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről** gondoskodunk. Téli és nyári **munkaruhát** adunk.

Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft **ösztöndíjkiegészítést** fizetünk.

Aki a vállalattal szerződést köt, további 250,— Ft **társadalmi ösztöndíjban** részesül.

A harmadikosokat **teljesítménybérrel** foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600 Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van.

A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok **külföldi munkahelyeinken** is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

AE 31 V

Jelentkezni lehet: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével. **Címünk:** 31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport 1364 Budapest, V., Petőfi Sándor u. 7.

Mi is az a Pajtás Kupa?

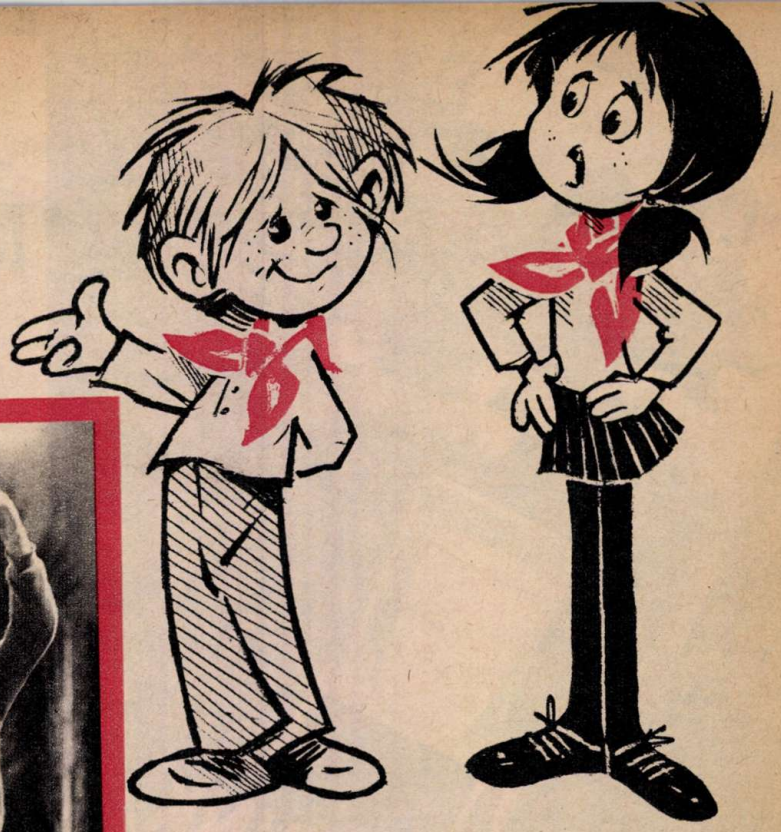

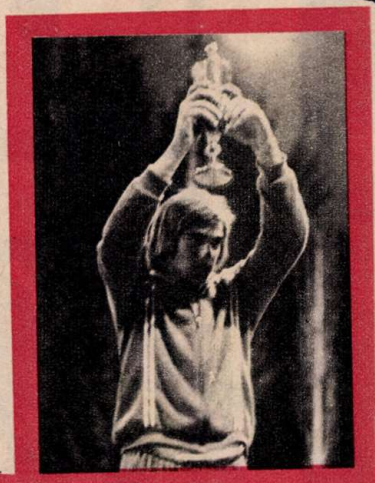

— Nos, foglaljatok helyet, kedves Csöszke és Kobak. Miben állhatok a rendelkezésetekre?

— *A Pajtás Kupáról szeretnénk hallani.*

— Melyikről?

— *Miért, több is van?*

— Természetesen. Az idén például négy sportágban rendezzük a küzdelmeket: labdarúgásban, kézilabdában, röplabdában és úszásban. Ez utóbbiban két korcsoport számára is kiírjuk a versenyeket.

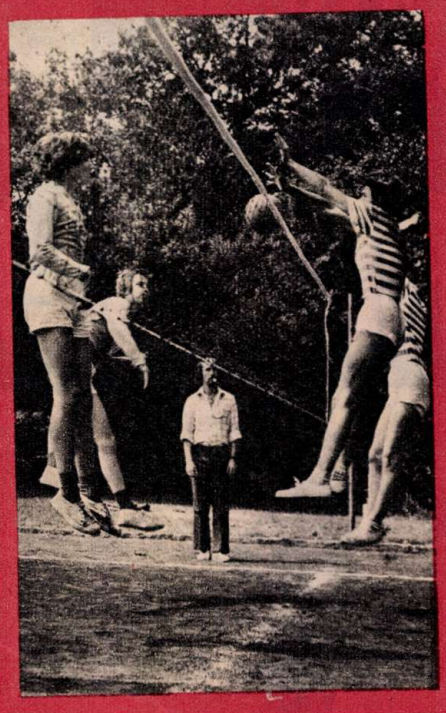

— *Mikor, és hol kerülnek sorra a mérkőzések?*

— A Pajtás Kupák elsősorban a nyári szünidőre biztosítanak sportolási, versenyzési lehetőséget. Hogy hol... az már nehezebb kérdés.

— *Nem tesz semmit. Mi a legnehezebb kérdésekre is választ várunk!*

— Tőlem ugyan hiába. Tudniillik arról van szó, hogy a benevezett csapatok saját maguknak keresnek ellenfeleket. És ott játszanak, ahol éppen tudnak.

— *Nem túl lezser dolog ez?*

— De igen. Viszont éppen ez a cél. Mert így kinek-kinek kedve és ügyessége dönti el, hogy menynyit játszik a nyáron.

— *Na jó, jó..., de ki lehet az ellenfél?*

— Bárki. Akár a szomszéd utca csapata, akár az országos válogatott. Sőt, ugyanazzal a csapattal többször is lehet játszani.

— *Érdekes. És ki tartja nyilván az eredményeket?*

— Az égvilágon senki. Kizárólag a lejátszott mérkőzések számát tartjuk nyilván. Akik a legtöbb meccset játszották, azok jutnak majd a területi, illetve az országos döntőbe. Ott persze már számít az eredmény...

— *Szóval bemondjuk, hogy lejátszottunk — például — háromszáz mérkőzést, és már bent is vagyunk a döntőben?*

— Nem egészen. Ahhoz azért játszani is kell. A mérkőzésekről jelentést kell küldeni — ez akár egy levelezőlap is lehet —, melyen a két csapat neve, az időpont és az eredmény szerepel. Mindezt a két csapatkapitány aláírása igazolja, továbbá a játékvezető, aki szintén bárki lehet, akinek személyi igazolványa van. Ennek a számát is fel kell tüntetni.

— *És kik vehetnek részt a versenyeken?*

— *És mikor lesznek az országos döntők?*

— *És hol...?*

— *És...*

— Nyugalom, kedves Csöszke és Kobak, nyugalom. A részletes kiírás lapunk március 17-i számában jelenik majd meg. Abból minden további kérdésetekre megkapjátok a választ!

Cser Gábor

Vizesen, de végtelenül vidáman! Egy csésze forró tea, és két mignon várta az elázott versenyzőket

MEGÁZTUNK, DE KORCSOLYÁZTUNK!

Ez lenne a Balaton?

Nem hiszel a szemednek, ahogy a parton ballagó vonat ablakából kitekintesz a tóra. Minden szürke és ködös, sehol egy eleven mozdulat, még a víz is merev, kemény jégfedővel zárta le hullámait a tél. Ráadásul esőben ázik a világ, a jégcsapdában nedvesen didereg a nádas.

Füredig annyi változás történik, hogy az eső még jobban nekiered. Ennek ellenére Füreden kezd hasonlítani a Balaton önmagához. Vidám tömeg tolong az esőverte jégen, nevetés van, biztatás van, mozgás van.

Balatonfüreden a rande díszletek ellenére — élet van!

Megérkeztem...! Erdélyi Krisztián átsuhan a célvonalon

A Veszprém megyei úttörők gyorskorcsolya versenye folyik éppen. És itt már hiába hullik a csapadék, sem a mintegy 100 versenyző, sem az edzők, a szülők, a kistestvérek nem törődnek vele. Még az egyszerű nézők sem. Az időjárás — ki tudja hányadszor az úttörősport történetében — ismét vereséget szenvedett!

*

Nem is történhetett másképp.

Hiszen olyan eseményeket láthattunk, mint például — az óvodások versenye. Korit csatoltak a legapróbbak is, és elindultak 100 méteren. Aztán 200 méteren is, sőt néhányan a 400 métert is „lefutották."

— Mióta korizol? — kérdeztük a győztest, Erdélyi Krisztiánt.

— Néhány hónapja. Az

Balatonfüreden — a zuhogó eső ellenére — nagyszerű versenyt rendeztek a Veszprém megyei gyorskorcsolyázó úttörők részére

Balatoni tájkép — csata előtt, és csata közben.

Folyik a küzdelem a 400 m-es távon

Erdélyi Kálmán betyáros lendülettel csattogott végig mindkét távon. Ő nyerte a kisdobos fiúk összetett versenyét

idén kezdtem. Eddig ugyanis nem volt jég.

— És nem vagy fáradt?

— Egyáltalán nem! — vágta rá magabiztosan a hatesztendős bajnok, és még ugyanezzel a magabiztossággal rögtön le is csücsült a jégre.

És láthattuk Steindl Bernadett (Balatonfüred), és Liebhauser György (Tihany) magabiztos futását, amellyel mindketten 3 aranyérmet szereztek, a rossz időben is jó időkkel.

És láthattuk a kisdobosokat — Rosta Noémit, Erdélyi Kálmánt, meg a többieket — akiket az önként vállalt 400-as verseny után is alig lehetett lecsalogatni a jégről.

És láthattuk Szalay Andreát, amint 5 méterrel a cél előtt hatalmasat bukott, de ahelyett, hogy hordágyat és mentőket kért volna elhaló hangon, inkább átkuszott a célvonalon. Másodikként!

Délutánra pedig ismét bebizonyosodott, hogy minden viszonylagos. Mert a délutáni szakadó esőhöz viszonyítva a délelőtti verseny tulajdonképpen ragyogó időben zajlott.

A versenyzők pedig egy csésze forró tea és két mignon elfogyasztása közben már arról beszélgettek, hogy egy-két óra múlva talán mégis eláll az eső. És akkor délután még korizhatnak egyet!

Nálunk történt, hogy...

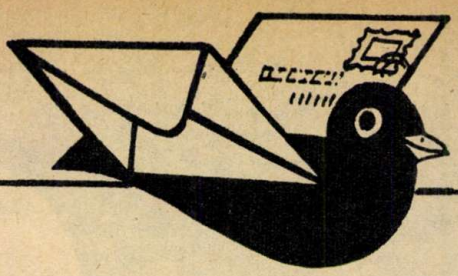

MINDIG MÁSOKÉRT

Úttörőtanács-ülésünkön elhatároztuk, hogy a nemzetközi nőnap alkalmából felkeressük és virággal köszöntjük azokat, akik sokat tettek kerületünkért és a gyerekekért.

Elsőként a művelődési osztály vezetőjét, dr. Wágner Józsefnét, Magdi nénit köszöntjük. Magdi néni édesanya és tanár. Nagyon szereti a gyerekeket, fáradtságot nem ismerve dolgozik azért, hogy kerületünk minden iskolájában minél jobb körülmények között tanuljunk, nevelődjünk. Magdi néninek köszönhetjük azt is, hogy kerületi váltótáborunk Balatonakalin, az elmúlt nyáron öt új faházzal gazdagodott, és a tábor teljes felszerelését kicserélték.

Bárczay Violetta
Aranytollas tudósító,
Budapest,
28. sz., Mikes Kelemen
Úttörőcsapat

MEGLEPETÉSSEL KEDVESKEDTÜNK

Osztályunkban a lányokkal nagyon jó barátságban élünk. Mindig figyelmesek vagyunk velük. Meglocsoljuk helyettük a virágokat, letöröljük a táblát stb. Ezek mindennapos dolgok. A nőnapon külön meglepetéssel kedveskedünk nekik. A számtankönyvükbe szép könyvjelzőt készítettünk, amelyet az eddig tanult mértani ábrákkal díszítettünk, és természetesen a virág sem marad el.

A nőnapon minden fiú ünnepi úttörő-egyenruhában jön iskolába. A tanár néniket szerény kis ajándékkal lepjük meg. Énektanár néninknek daloló fiúkat ábrázoló rajzot készítettünk. Természetesen erre az alkalomra külön éneket is tanulunk.

A pártbizottságon dolgozó Németh Jánosné másodtitkárt és Wágner Marika nénit is felkeressük. Németh Jánosné az iskolánkat patronáló HMV-nek volt a párttitkára. Iskolánknak sokat segített. Wágner Marika néni két évig tanított bennünket. Néhány szál virággal és a magunk készítette kis kézimunkákkal köszönjük meg a sok-sok fáradságot.

Köszöntő és néhány szál virág

Indián őrs, Budapest

NEM TUDJUK MEGHÁLÁLNI

Ilonka néni, a mindenki által nagyon szeretett takarítónénink nyugdíjba megy. Március 8-án verssel, dallal, virággal, ajándékkal kedveskedünk neki. Figyelmességünk csak egy kevés töredéke annak a hálának, amit érzünk, valahányszor a tiszta iskolába, a tiszta tantermekbe lépünk. Ilonka néninek nagy része van abban, hogy második otthonunkká lett az iskola. Ezt nem tudjuk sem meghálálni, sem elfelejteni.

Gyapjas Gabriella
Aranytollas tudósító,
Mindszent

RAJNAPLÓNKBAN ŐRIZZÜK

Kutatásaink alkalmával megtudtuk, hogy névadónk — Vörösmarty Mihály — ma élő hozzátartozója, Vörösmarty Mária néni, Székesfehérváron lakik. Rajom kérésére levelet írtam Mária néninek. Olyan meleg hangon válaszolt, hogy mindannyian meghatódtunk. Az idős néni csodálatosan számolt be Fehérvár változásairól, fejlődéséről. Boldogok vagyunk, hogy — ha levélben is, de — ismeretséget köthettünk. Rajnaplónkban büszkén őrizzük a Vörösmarty névvel ellátott levelet. A nőnap alkalmából Mária nénit is köszöntjük.

Kocsis Katalin, Gádoros

Mit üzen a Pajtás?

WANHALL MARIETTA, GYŐR; KÓTI ERZSÉBET, SÁRRÉTUDVARI; SZŰCS ILDIKÓ, SZENTES; VARGA MÁRIA ÉS ORIOLD KÁROLY, BÁCSALMÁS; VARGA KATALIN, TATABÁNYA; ZOMBAI ÁGNES ÉS KŐVÁRI ISTVÁN, SZEKSZÁRD; GYAPJAS GABRIELLA ÉS BALÁZS MARGIT, MINDSZENT; BABUCSIK ANIKÓ, KALOCSA: Kiváló tudósítói munkátokért könyvjutalmat kaptatok. Gratulálunk!

FARKAS ADRIENNE, BUDAPEST, XV. KERÜLET, KAVICSOS KÖZ: A Kajla-történet sikeres folytatásáért kaptad a jutalmat.

TORDASI BORBÁLA, BARCS: Ügyes rejtvényt szerkesztettél. Túl sok témába kapsz, ezért „kevés", amit írsz. Mit terveztek a Forradalmi ifjúsági napokra?

ZALKA MÁTÉ ÁLTALÁNOS ISKOLA 5/Á, PÁPA: Köszönjük a híradást. A színes képet visszaküldjük, mert a nyomdában csak 6×6-os diapozitívet fogadnak el színesben.

ORBÁN GYÖRGY, KRASZNAY FERENC, SÁROSI LÁSZLÓ, SZEKSZÁRD: Csak Ti segíthettek magatokon. Az említett szabályokat éppen a diákok érdekében hozták. A szakkörök közt jogotok van válogatni!

SZUNYOGH ILONA, TATABÁNYA; ILLÉS VALÉRIA, NAGYBARACSKA: Gratulálunk a csapat sportmunkájához. Várjuk az újabb sporthíreket!

SZOMOR ERIKA, SZIGETÚJFALU; MUNKÁCSY MIHÁLY, TASS; FÁBIÁN ANNA, KAKASD: Jó témát választottatok. További beszámolókra számítunk! A KISZ-szel milyen közös rendezvényekre készültök?

KNÁB GABRIELLA, DOROG: A Zánkán tanult dalokból, játékokból és táncból mit tanítottál meg az őrsödnek?

BATIZI GYÖNGYI, LÁBATLAN; MOLNÁR TÜNDE, DOMBÓVÁR: A Megyei Pályaválasztási Intézet címe: 2800 Tatabánya, Dózsa György u. 73. (Komárom megye), illetve: 7100 Szekszárd, Mártírok tere 11—13. (Tolna megye.)

SÜTH MARGIT, TOLNANÉMEDI: A Pionyerszkaja Pravdát egy évre fizetheted elő. Ára 14,— Ft. (Egész évre.) Kérj előfizetési lapot a következő címtől: Posta Központi Hírlapiroda, Külföldi Folyóirat Előfizetési Osztály, 1900 Budapest, Lövölde tér 7.

MINDEN KEDVES TUDÓSÍTÓNKNAK: Várjuk a beszámolókat a Forradalmi ifjúsági napok eseményeiről! Keressetek kapcsolatot a KISZ-esekkel, írjátok meg, hogyan készültök!

A levélírók többsége lány. A nemzetközi nőnapon őket is köszöntjük. Várjuk leveleiteket a tavaszi kirándulásokról.

Egy kis mozgás

KOCOGUNK, DRUKKOLUNK

Örsi indulónk: „A fény a napból jön...” Jó időben túrákat rendezünk, részt veszünk a kocogómozgalomban. Testvéreim is sportkedvelők, verset is írtam erről:

„Egyik bátyám Dózsa-drukker,
másik kettő zöld-fehér
Mikor a két csapat játszik
Hajrá, Hajrá! Hallom én.

Hörömpöli Ilona
Népsport örs, Derecske

HARMADIK ÓRA UTÁN

Nagyon jól bevált nálunk a délelőtti torna. A harmadik szünetben megtelik iskolánk udvara. Testnevelő tanáraink egyike a társaság közepére áll, és már kezdjük is a gyakorlatokat.

Sokkal frissebben és jobb közérzettel dolgozunk a jó kis mozgás után.

Dolányi Magdolna,
Tura

ÜGYESSÉG, BÁTORSÁG

Igyekeztünk minél több szülőt, tanárt, KISZ-fiatalt beszervezni a játékba, hiszen a több vendégért, játszótársért plusz pont járt. Azt kellett volna látni, amikor az első vendégek érkeztek a vetélkedőre és keresték a Csupafül őrsöt!

Nagy volt a sikerünk, mégis megelőztek bennünket. Másodikok lettünk, vendég ugyanis nemcsak hozzánk érkezett.

Karsai Szilvia,
Barcs

ZENE ÉS MOZGÁS

Januártól mindennap a húszperces szünetben tornagyakorlatokat végzünk az iskola udvarán. A zenét hangszóró közvetíti az előző esti tévétorna magnófelvételéről.

Varga Katalin,
Tatabánya

Barátunk a könyv

„MINT EGY FÉRFI”

Tanyán lakom. A csapatunk oly kicsi, hogy máshol csak egy őrsöt tenne ki. Tizenheten vagyunk. Szeretem a könyveket és a művelt embereket. Ezért vállaltam a Pajtás terjesztését és a könyvtárosi munkát. Tíz Pajtást adok el minden héten. A könyvek közül mostanában nagy szeretettel ajánlom az „Alea az eszkimó leány” címűt. Nemrég olvastam, és nagyon meghatott, hogy Alea, a kislány olyan keményen dolgozik, mint egy férfi. Részt vesz a veszélyes halászatokon, vadászatokon apjával és fiútestvérével együtt.

Pongrácz Tibor,
Kerekegyháza

GYÖNYÖRŰSÉG VOLT

„Szívet cseréljen az, aki hazát cserél” — írta Tompa Mihály. Az ő sorai adják a vezérgondolatot Kőszegi Imre. „Szívet cserélni” című könyvéhez.

Ez a könyv egy fiú és egy lány szerelméről és nagy-nagy tévedésükről szól. Azt hiszik, hogy válságos helyzetükből menedéket Nyugaton találnak. Megszöknek, de szomorú ébredés várt rájuk. A gazdagok országában igazságtalanul élnek és ítélkeznek az emberek. Nehéz megpróbáltatások, komoly életveszedelmek között találtak a hazavezető útra.

László Valéria,
Somogytarnóca

KÖNYV MINDEN OSZTÁLYBAN

Minden osztálynak vásároltunk háromszáz forint értékű könyvet. A „házikönyvtár” nagy forgalmat bonyolít. Legjobban Weöres Sándor verseit és az indián regényeket szeretem.

Varga Mária,
Bácsalmás

Tizenéves, úttörő korú gyerekeknek azt hiszem már nem kell különösebben bizonyítani, hogy az életben nem úgy történik minden, ahogyan szeretnénk, ahogy valamit jó előre tervbe vettünk. Ugyanezt tapasztaljuk a Pajtás különböző pályázataival, miniakcióival is.

Közömbösséget takar ez a jelenség vagy egyszerűen csak feledékenységből, lustaságból keletkezik egy-egy ilyen üresjárat? Elképzelhető persze az is, hogy érdektelen ügyekkel foglalkozunk, felfújunk vagy lekicsinylünk egy fontos részterületet. Az ilyen közös tévedést csak veletek együtt javíthatjuk ki.

Az idei úttörőévben vitára bocsátottunk például olyan dolgokat, amelyeket „mese nincs” alapon előbb-utóbb minden különösebb vita nélkül meg is kell oldanunk minden iskolában. Ilyen meddő vitának bizonyult és pár darab levélen kívül senki sem firtatta az iskolai házirendekre vonatkozó javaslatunkat, amelyet pedig az Oktatási Minisztérium illetékesei maguk is szorgalmaztak. A zalaegerszegi országos úttörőparlamenten is — ahol mindenről szinte szó esett, ami csak fontos számotokra — a házirendekről szinte senki sem mondta el véleményét, illetőleg javaslatait. A minisztériumnak persze van számos más csatornája is, elkészült az új házirend. No de mennyire gyakorlatiasabb, könnyebben alkalmazható lett volna, ha a többször is meghirdetett országos pályázat alapján a ti javaslataitok is gazdagították volna. Nem titok, hogy a Pajtáshoz havonta több ezer ötlettel telt levél érkezik. Ha csak az egynegyedét hasznosítanák az úttörőcsapatokban, sokkal színesebbé, játékosabbá tudnánk varázsolni csapataink életét. Talán nem a legszerencsésebb időpontot választom, de mégis leírom, az íróasztalok mellett, a gyerekek véleményének alapos ismerete nélkül rengeteg központi javaslat már a járási, városi, kerületi elnökségeinken elakad. Pedig most újra lépnünk kell egyet, méghozzá jó nagyot előre. A tavalyi, harmincadik évfordulóra készülve ti is meggyőződhettetek arról, hogy mozgalmunk többnyire előnyére gyakran megújult, új módszereket keresett, a gyerekek véleményére támaszkodva.

VASVÁRI FERENC

A megfejtéseket postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: március 13.

BETŰREJTVÉNYEK

1. Nem egészen olyan. 2. A fővárosiak kedvelik. 3. Benne van a KRESZ-ben. 4. Feladat önkéntes.

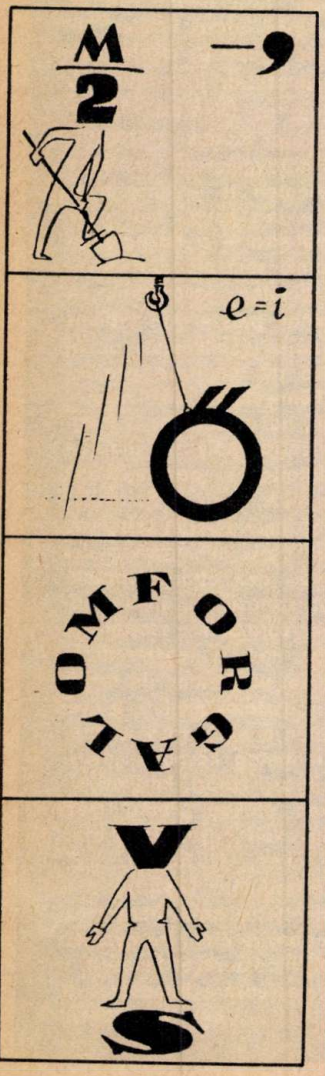

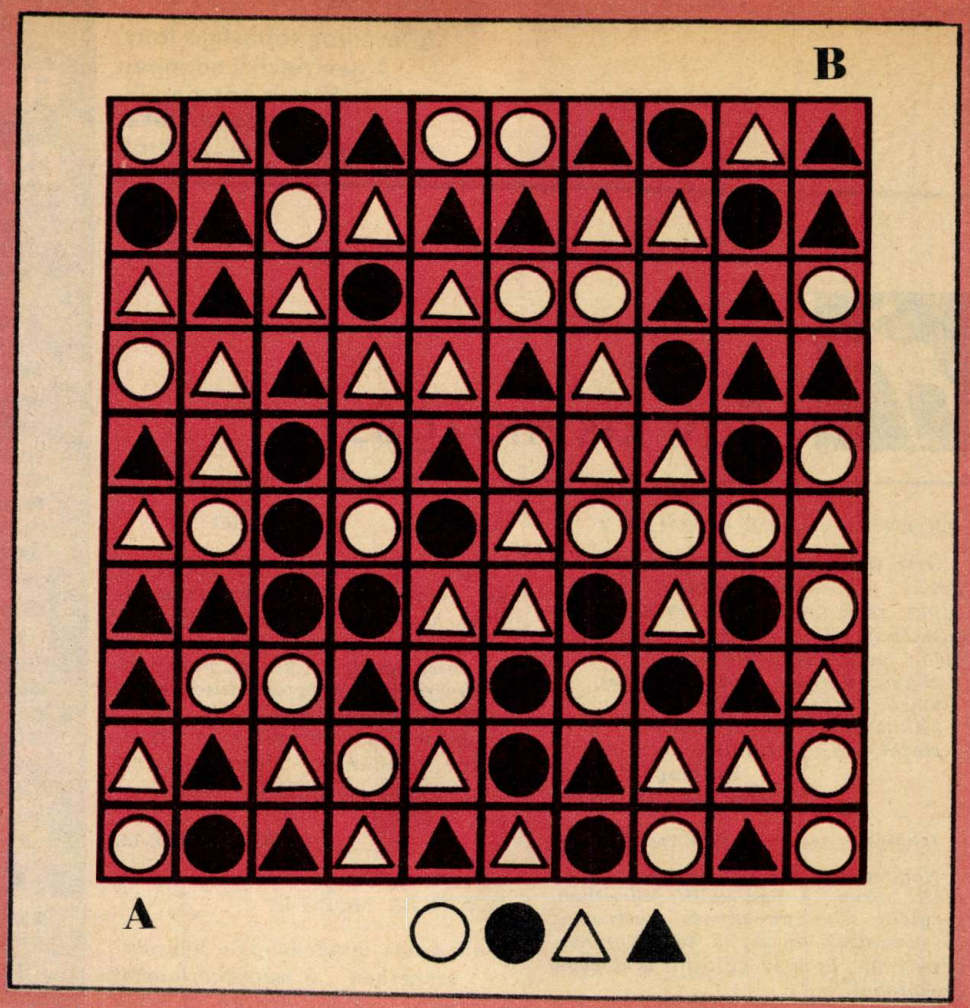

LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

Nézd meg figyelmesen a kép alján levő négy jel sorrendjét, és ebben a sorrendben lépegetve juss el A-ból, B-be!

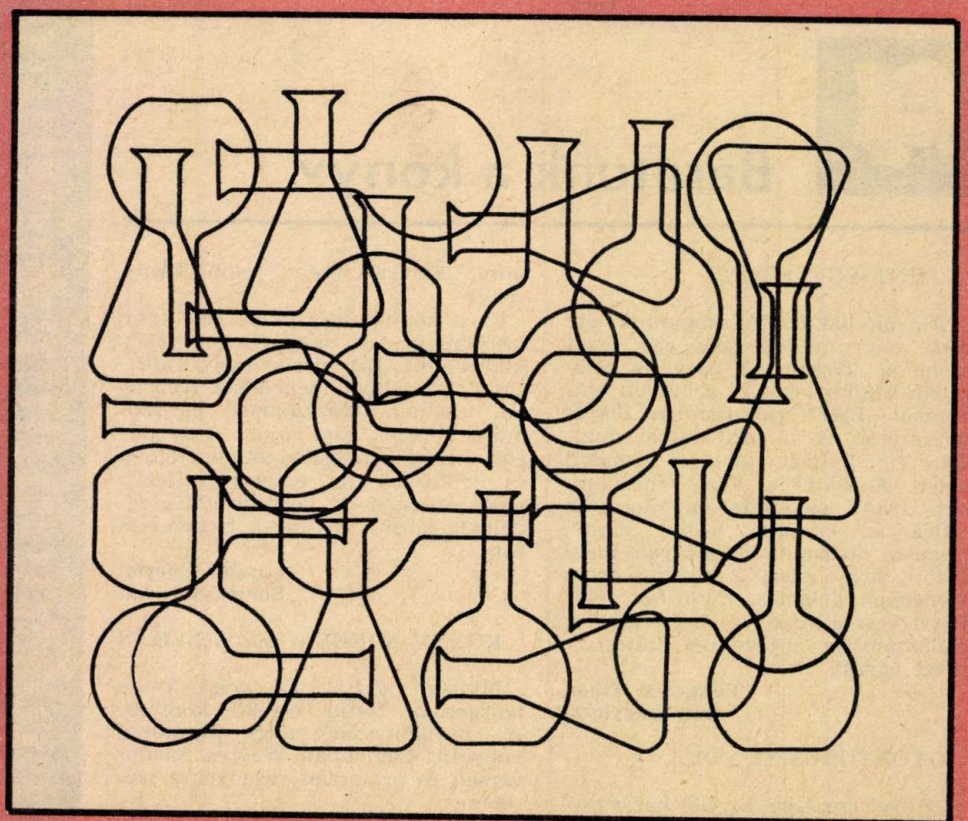

KIS KÉMIKUS

Aki jó vegyész akar lenni, annak fontos a jó megfigyelőképesség. Számold meg, hány lombik van a rajzon!

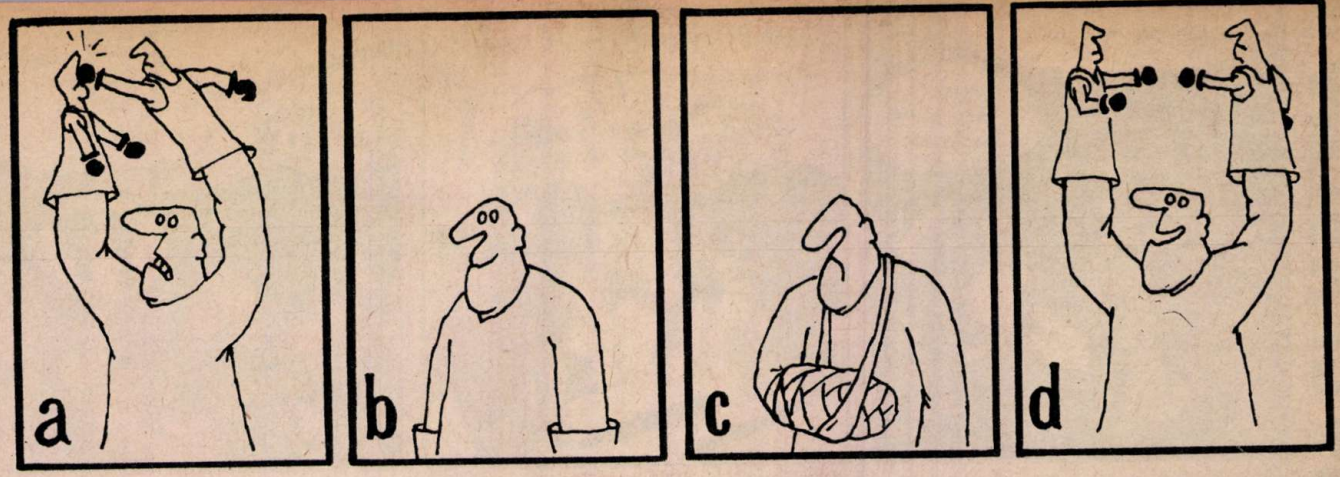

BÁBSZÍNHÁZ Rakd időrendi sorrendbe ezt a négy rajzot!

SAKK

Mai feladványunk szerzője neves holland sakkfeladványmester, és a napokban tölti be 75. életévét. Baráti kapcsolatban áll a magyar feladványszerzőkkel is, évről évre megjelenő könyveit eljuttatva hozzájuk. Szeretettel üdvözöljük és küldjük születésnapi jókívánatainkat!

2. Dr. M. Niemeijer (1970).

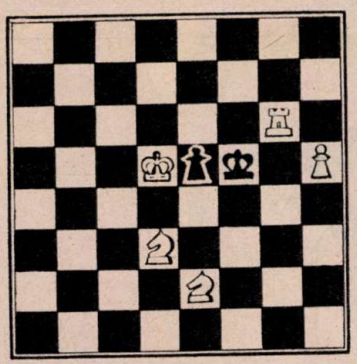

Világos indul és két lépésben mattot ad.

Az állás betűjelzésben: Kd5, Bg6, Fh5, Hd3, He2 — Kf5, Fe5.

Megoldásul csak a kulcslépés (világos első lépése) küldendő be címünkre: Pajtás (SAKK) — 1137 Budapest XIII., Jászai Mari tér 5. Határidő: március 17.

A 11. sz. feladvány annak idején „kígyók kúszása" jeligével jelent meg, utalva a világos királynak és a sötét gyalognak a megoldás során tett mozgására: 1. Ka6, ab 2. Kb5, ba 3. Ka4, ab 4. Kb3, ba 5. Kc2, ab 6. Hb3 matt! Ezt a feladványt majdnem mindenki helyesen fejtette meg. A kitűzött könyvdíjak nyertesei: Kovács Zoltán (Ozd) és Weisz Ferenc (Szür).

Földeák Árpád

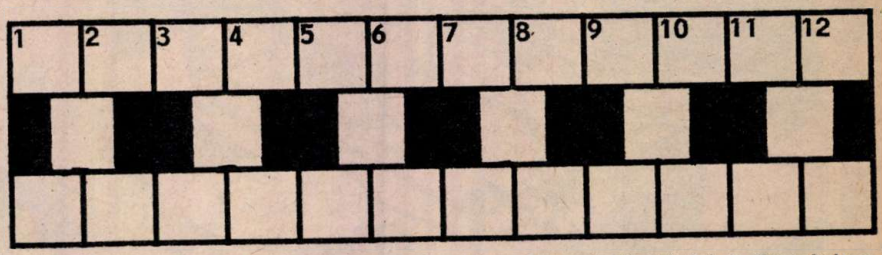

SZÓTAG-KÖTÉS

Fejtsd meg a megadott 12 meghatározást, s írd be a megfelelő kockákba. („V" alakban, függőlegesen!). Az egymás melletti megfejtések középső betűi azonosak. Ha helyesen fejtetted meg, a középső sor betűit összeolvasva egy régi, kiváló sportoló nevét kapod megfejtésül.

1. Kis házikó. 2. Tesz, helyez. 3. Eleven. 4. Helyet foglaló. 5. Békaporonty, ... hal. 6. ... Sámuel, magyar király. 7. Kukucskál. 8. Takar. 9. Szellemi munkás. 10. Kárt okoz. 11. Mutatószó. 12. Időhatározó.

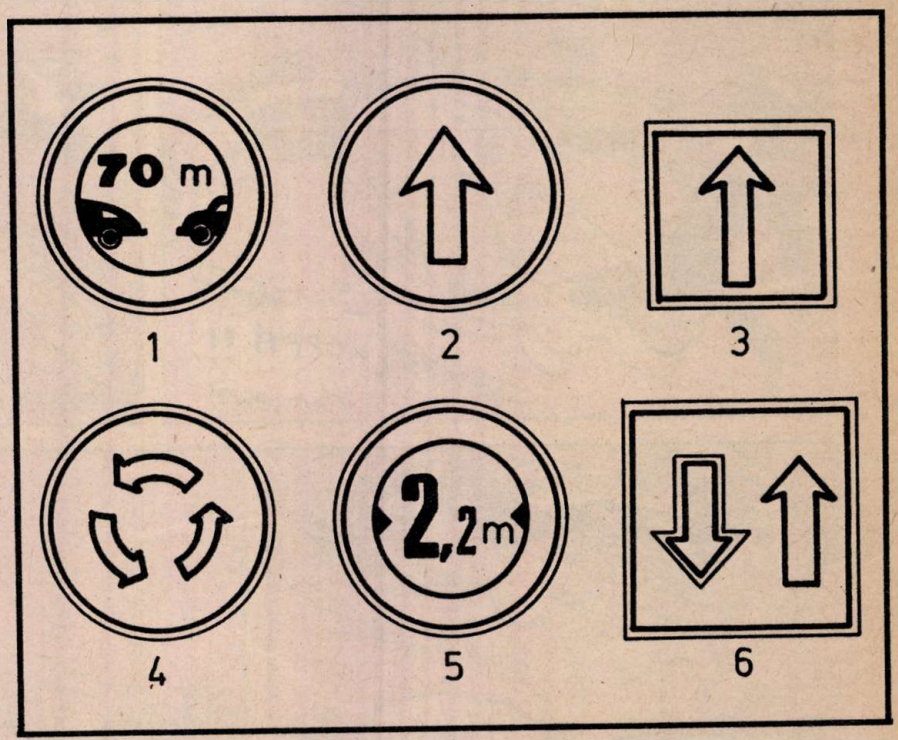

ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?

Ha igen, színezd ki a táblákat a megfelelő színnel, majd párosítsd a számokat a következő meghatározások betűjelével!

a — Körforgalom

b — Szélességkorlátozás

c — Legkisebb követési távolság

d — Elsőbbség a szembe jövő forgalommal szemben

e — Egyirányú forgalmú út

f — Kötelező haladási irány

Valakinek be kell ugrania helyette...
Nem ...ne ...ne ...nem én!
ÉN NEM VAGYOK SAMPINYON!
Vezessétek a ringbe!
SEGÍTSÉG!!!!
Mondtam, hogy itt ma jó móka lesz!
!?

1594

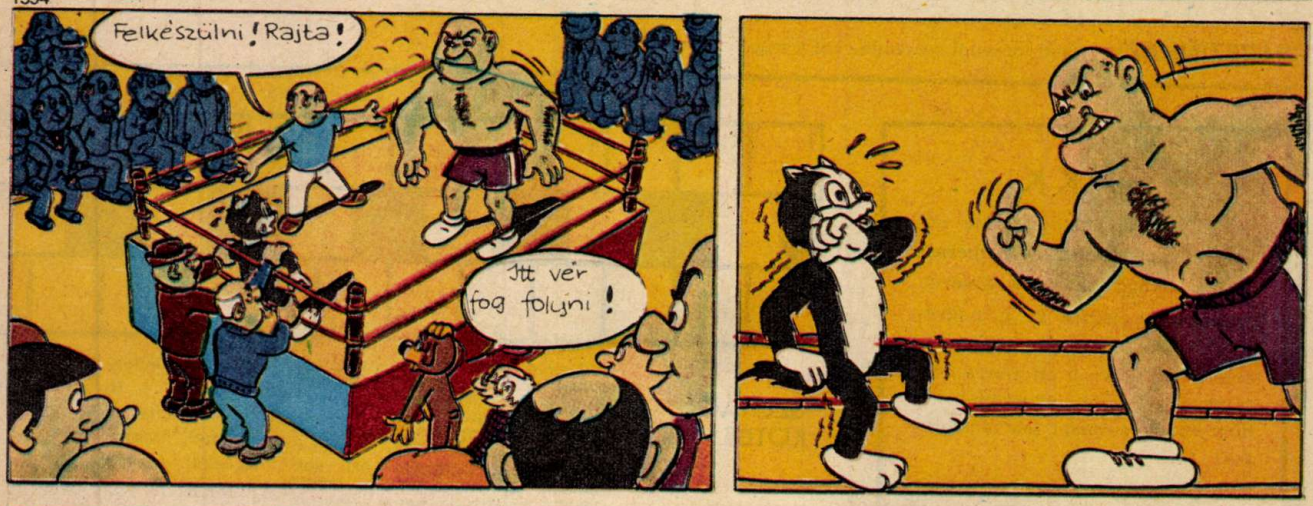
Felkészülni! Rajta!
Itt vér fog folyni!

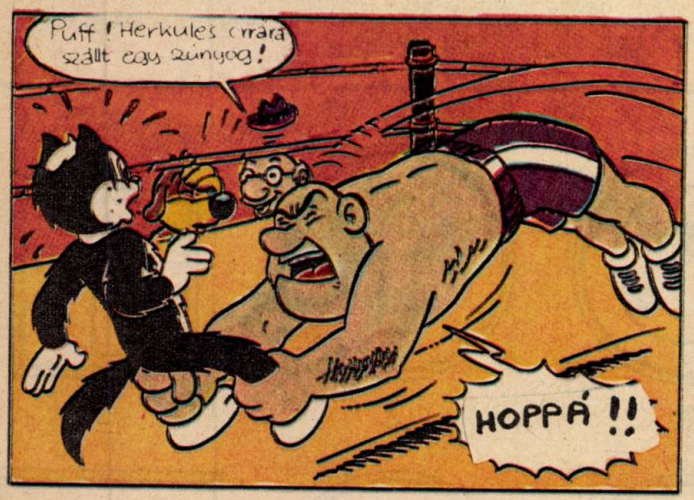
Puff! Herkules orrára szállt egy szúnyog!
HOPPÁ!!

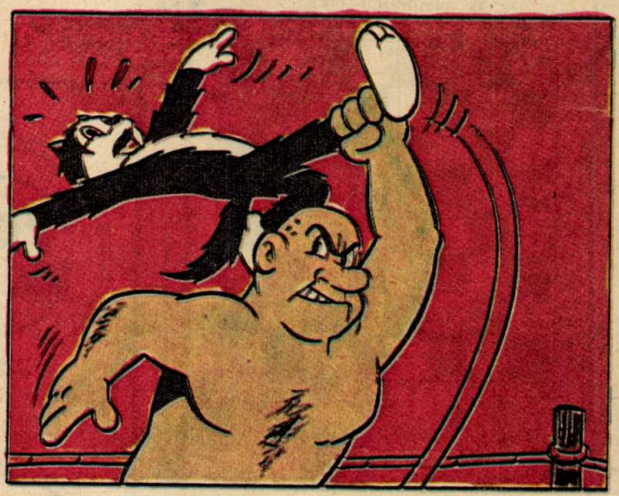

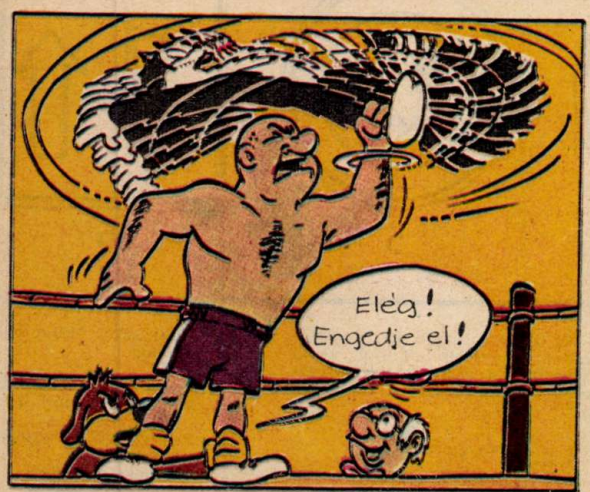
Elég! Engedje el!

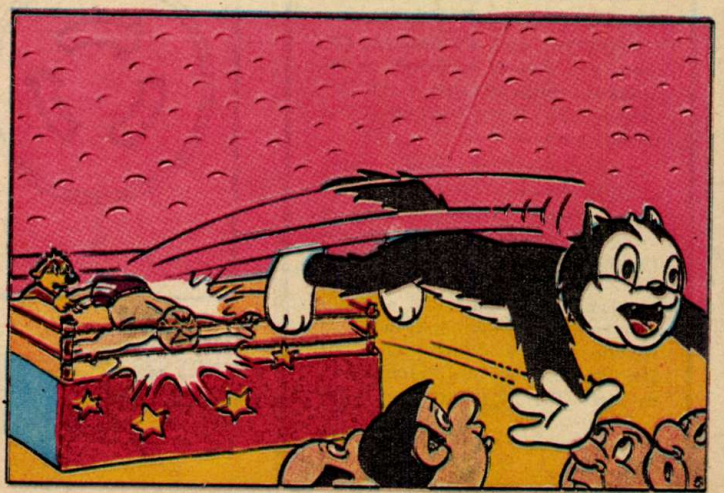

MEGFEJTÉSEK

5. SZÁM: — FARSANG: Szaturnália, Velence, Olaszország. — FÚJJÁK, FÚJJÁK: Vitorláshajó. — JÓ MEGFIGYELŐ VAGY?: A középső és a jobb felső sarokban levő. — NÉPEK — NÉPVISELETEK: A—4, B—3, C—5, D—1, E—6, F—2. — KLUBDÉLUTÁN: Pista mandolinon játszik. — KOCKÁZÁS: A 6-os és a 9-es kockát kell felcserélni. — RAKD ÖSSZE: Cimea Viki.

6. SZÁM: — HOL A HETEDIK?: Ibolya. — TITKOSÍRÁS?: Ady Endre, József Attila. — KÉTSZÍNŰ KÖRÖK: Mindkettő között (Fekete: 3, 12, színes: E, I.) — TÜRELEMJÁTÉK: Kiterjesztett szárnyú sas. — SZÁMDOBOZ: Ady Endre. — BUDAPEST: Harmincad, Királyfürdő, Népstadion, Déli. — KÉPREJTVÉNY: Karóra-szíj. — BETŰEMBERKÉK: Asztalos, kalapos. — TÉLI KÉPEK: F—B, B—E, E—G, G—D, D—C, C—

7. SZÁM: — REJTVÉNYES CSONGRÁD MEGYE: Paprika, zöldség, hagyma. — ÚJ SZÁLLODA SZEGEDEN: Hungária. — KÖZSÉGEK: Kiszombor, Kistelek, Balástya, Földeák, Mindszent, Szőreg. — SZEGEDI EMLÉKTÁBLA: Dugonics. — A KÖZMŰVELŐDÉS PALOTÁJA: Móra Ferenc, Tömörkény István. — KÖNNYŰ KITALÁLNI: Makó.

NYERTESEK 4. SZÁM

Béni István, Várpalota; Csurgó Teodóra, Alsózsolca; Fodor Imre, Kecskemét; Hemestreich Hedvig, Győr; Havasi Andrea, Budapest, Hegedüs Zsuzsa, Tiszajenő; Heszler István, Budapest; Juhász Ágnes, Budapest; Kocsy Judit, Iszkáz; Kökényesi Ferenc, Budapest; Király László, Gyula; Légrády Lajos, Budapest; Nagy Károly, Kazincbarcika; Naszály Éva, Délegyháza; Pavelka Gyula, Dunaújváros; Pendli Ildikó, Budapest, Szekeres Andrea, Sárisáp; Szegedi János, Balmazújváros; Széll Tibor, Zirc; Türk Margit, Gávavencsellő.

NYERTESEK 5. SZÁM

Baffia György, Telekgerendás; Bakai Lajos, Siófok; Bandi Tamás, Siófok; Bucsi Ferenc, Sajószentpéter; Csentes Klára, Szegvár; Csomós Csilla, Miskolc; Frecska Sándor, Szarvas; Gál Imre, Papkeszi; Gonda Attila, Budapest; Halász Krisztina, Nyárád; Járdi Bálint, Kecskemét; Kiss Attila, Nick; Kovács Erika, Sajószentpéter; Pataki Zoltán, Székesfehérvár; Péntek Ella, Ács; Rajki Attila, Orosháza; Sallay Péter, Ózd; Szabó Erika, Biatorbágy; Szili Lídia, Kunfehértó; Tarcza Ildikó, Budapest.

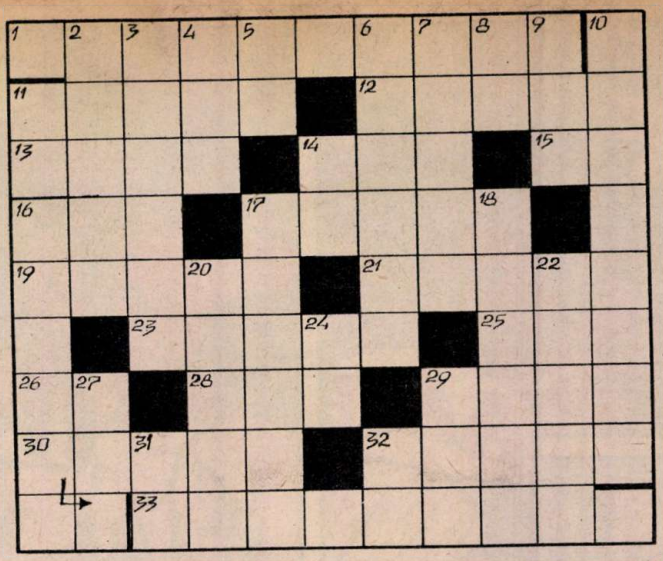

SZÓL A ZENE

Rejtvényünk fő soraiban levő zeneművek valamilyen módon kapcsolatban vannak a téllel. (Beküldendő a vízszintes 1., a függőleges 10. és 11. sor megfejtése.)

VÍZSZINTES: 1. **Schubert dalciklusának címe.** 11. Híres milánói képtár. 12. Védelmez. 13. Vágószerszám. 14. Nyit. 15. Egymást követő betűk az ABC-ben. 16. HEÖ. 17. Szín. 19. Nagy kedvtelése van valamiben. 21. Az ókorban Nyugat-Európa területén élt indogermán eredetű népcsoport. 23. Irén egyik idegen változata. 25. AAK. 26. Lélegzik. 28. Irma, három betűje. 29. Picike. 30. Szelíden emelkedő domboldal. 32. Valaminek, ami egész vagy ép volt, a maradványa. 33. Testületileg hozott döntés.

FÜGGŐLEGES: 2. Pl. a napsugár is ezt teszi. 3. Lepuffantja. 4. Szellemi dolgozó. 5. Ugyanaz, röviden. 6. „A" védjegy. 7. Csak sziklás hegyeken élő, kecskéhez hasonló kérődző állat. 8. Fa része. 9. Gléda. 10. **Haydn-nek ebben az oratóriumában is szerepel a tél.** 11. **Puccini-opera, cselekménye télen játszódik.** 14. Az egyik morzejel. 17. A Kántort alakító kutya valódi neve. 18. A legalsó festékréteget teszi arcára a színész. 20. Női név. 22. Hosszú patak, a Bükk és a Mátra között folyik, a Zagyvába torkollik. 24. Türelmetlen szócska. 27. Régi súlymérték. 29. Ételízesítő, növelővel. 31. Norvég és magyar autók betűjele. 32. A króm vegyjele.

KÉPREJTVÉNY

1. A gazdasági udvarban van. 2. Némely helyiség „talaja" ebből van.

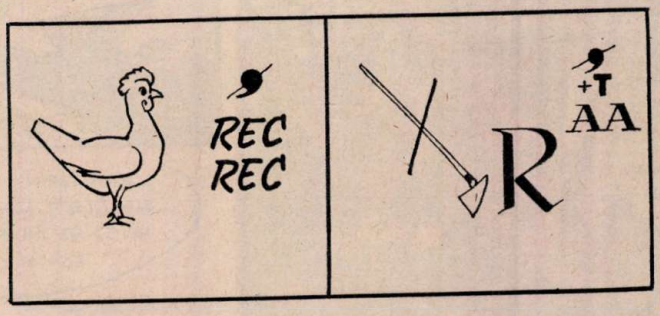

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0410 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PÓRKOLÁB CSABA

Csak röviden

MENDLER ÉVA, NEMESNÁDUDVAR: Április 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén vendégül látjuk testvércsapatunkat.

MATKÓ PIROSKA, NAGYBARACSKA: Rajfoglalkozásunkon az ötéves terv helyi célkitűzéseivel ismerkedtünk. A beszélgetésre, meghívtuk a községi tanács elnökét, és iskolánk igazgatóját.

SZŰCS ZOLTÁN, BUDAPEST: Nagyszerű farsangi jelmezbált rendeztek a Budapest XXII., Pannónia utcai Általános Iskola harmadik és negyedik osztályos kisdobosai. Volt jelmezverseny, szavalás, dalolás, sok-sok játék, tánc és vidámság.

SZENDREI RAJ, KESZTHELY: Júlia napkor névadónk tiszteletére klubdélutánt rendeztünk. Elszavaltuk Petőfi Sándor: Júliához írt legszebb verseit.

KIS PATIK TÜNDE, BORDÁNY: Csapatunkban madáretetési versenyt szerveztünk. Eddig a Tulipán őrsé az első hely. Ők tették ki a legtöbb madáretetőt, és mindennap gondoskodnak a fázó, éhező madarakról.

KISS SÁNDOR, BUDAPEST: A legutóbbi kirándulásunkra meghívtuk a kisdobosokat. A Mátra moziba meseösszeállításra vittük el őket. A legutóbbi foglalkozásunkon is vendégeink voltak.

SIKE MÁRIA, MIKÓFALVA: A tavasszal vette föl csapatunk Szőnyi Márton nevét. Születésnapján megkoszorúztuk Bükkszentmártonban a szobrát.

OKADA megmenti a nép kincsét 3.

77 | 10
XXXII. ÉVF. • 1977. MÁRCIUS 10. • ÁRA 2,– Ft
PAJTÁS

Itt sportolni mindig nagy öröm. Az új tornaterem a tiszapüspökiek büszkesége

ITT LESZÜNK FELNŐTTEK

Figyelj csak! Körülötted naponta változik a világ. Eltűnnek az apró házak, a girbe-gurba utcák, az üres grundok. Az üres telkeken hatalmas gépek indulnak rohamra, távolban felhőkarcolók ostromolják az eget, lakótelepek, iskolák, gyárak épülnek. Parkok zöldellnek, játszóterek formálódnak úgy, ahogy a tervezők, a mérnökök megálmodták őket.

Ritkán gondolsz arra, hogy rajtad is múlik, milyen lesz az a világ, melyben felnősz.

SZOBÁBAN A VÁROS

Csak ülsz és hallgatsz. Legfeljebb csodálkozol: Erdei Zoli szakszerűen, pontosan az új állomásról mesél, Szilágyi Ági a csillagvizsgálóval büszkélkedik, Mucsi Teodóra kissé türelmetlenül nyújtogatja a kezét. Mikor végre szót kap, s míg a Csanádi körúton épülő játszótérről, az íves lakótelepről magyaráz, Penczner Csilla apró maketteket mutat, Zagyva Feri színes rajzokat szed elő...

A szolnoki 4601. Boksári János Úttörőcsapat tagjai úgy szólnak épülő, megújuló városukról — mintha a tervezők minden álmát ismernék.

— Amikor elhatároztuk, megismerjük a város ötéves tervét, Fauszt Sanyi bácsi, a főmérnökünk azonnal segítségünkre sietett. Eljött hozzánk, rendhagyó órákon magyarázta el, hol, mi épül, mi változik — mondja Erdei Zoli.

Az első beszélgetésből rendszeres találkozó lett. S még valami: az úttörők nem csak a terveket ismerik. Ezt tettek bizonyítják.

Az iskola udvarát gondozzák, fűvesítenek, virágot ültetnek. Társadalmi munkában sportpályát építenek. Figyelnek az új parkokra, szólnak: hova fessenek zebrát, segítenek, ahol ötleteikre, javaslataikra szükség van.

— Most épül az új művelődési központ — folytatja tovább a felsorolást egy szőke kislány.

— Ott már a mi együttesünk is felléphet — mosolyog Várhelyi Gabriella.

Az iskola „Corvinka" táncegyüttesét sokan ismerik már. Most még elég mostoha körülmények között gyakorolnak, ám nemsokára már kipróbálhatják az új színpadot is.

— Tiszaligeten úttörőtábor lesz! — vág közbe Zagyva Feri. — S, ha elkészül az új iskola, nekünk is lesz úttörőszobánk. Akkor ugyanis a kisdobosok oda költöznek. Reméljük, ott is segíthetünk...

— Büszkék vagyunk a városunkra! — mondja Erdei Zoli. — Itt növünk fel, itt leszünk felnőttek, s egyszer majd mi kérjük meg az úttörőket — folytassák a mi munkánkat...

RAJTUNK A SOR

A tiszapüspöki iskolában elsőként az új tornateremről esik szó.

— A fiúk az alapokat ásták, a lányok téglát hordtak — sorolja Hajnal Tomi. — Aztán együtt takarítottunk, mostuk az ablakokat.

— Akkor a falu segített minket — emlékszik vissza Bottyán Zsolt. — Most rajtunk a sor! A felszabadulási emlékműnél virágot ültetünk. Nyáron társadalmi munkát vállalunk.

Kell a munkáskéz! Most épül az új ABC-áruház, a régi orvosi rendelőt átalakítják, készül a sportpálya...

A szenespincéből átalakított úttörőszoba falán szép batikolt terítő mutatja: Tiszapüspöki — Múlt — Jelen — Jövő. S, hogy a jövő valóban szép legyen, ezért a 701. Vasvári Pál Úttörőcsapat tagjai is kezeskednek...

A kisújszállásiak — a tisztaság nagymesterei. Mióta összefogtak, még a legakadékoskodóbb látogató sem talál szemetet, papírt, eldobott hulladékot az utcán. Tavasszal munkaruhába öltözik a „takarító brigád", akik nemcsak az utcákra figyelnek, de védnökséget vállaltak a parkok és a lakótelepek felett is.

S ami nagyon tetszett: elhatározták, minden házban, ahol úttörő lakik, virággal ültetik tele a kerteket, ablakokat. Azt szeretnék: legyen még szebb, színesebb az otthonuk...

KÉZEN FOGVA

Amikor Karcagon jártunk — már tudtuk: még felsorolni is lehetetlen az új terveket, elképzeléseket. Ám, hogy néhányat mégis elmondunk — azért tesszük: hátha mások is követik példájukat.

Az ötéves tervben új gyár épül. A Filaxia korszerű gépei nemsokára végleges helyükre kerülnek. S, hogy az úttörők nemcsak az új létesítményről tudnak, de jövőjükre is gondolnak?

A 772. Ady Endre Úttörőcsapat tagjai már kémia szakkörökön gyarapítják tudásukat. Ismerkednek a képletekkel, vegyszerekkel. Teszik ezt azért is: mert a nyolcadikosok már kémia szakos gimnáziumban tanulnak tovább, s érettségi után akár már az új üzemben kezdhetik meg a munkát.

A központi tornaterem építésénél társadalmi munkát vállaltak. Sőt, újításként a KISZ-esekkel együtt dolgoznak majd. Ők így készülnek azokra az évekre, melyekben már mint KISZ-tagok tevékenykednek, s már most javítani, erősíteni szeretnék kapcsolataikat az ifjúsági szervezettel. Hogy nevüket, munkájukat őrizze a város: az új játszóteret úttörő vállalásként építik meg.

Dobozy

FELHÍVÁS!

Szolnok megyében olyan úttörőkkel találkoztunk, akik figyelemmel kísérik mindazt, ami körülöttük történik.

Nálatok is sok minden épül, sok minden változik. A Pajtás szerkesztősége ezért most új pályázatot hir-

det: Lakóhelyünk ötéves terve címmel. Nézzetek jól körül ott, ahol éltek! Írjátok meg mindazt, amit ismertek, s mindazt, amiben már ti is segíteni tudtok!

A pályázat beküldési határideje: május 1. A pályaműveket szerkesztőségünk címére: 1137. Budapest, Jászai Mari tér 5. küldjétek. A borítékra írjátok rá: Lakóhelyünk ötéves terve!

A legérdekesebb írások beküldői között értékes jutalmakat sorsolunk ki. Akik legjobban ismerik lakóhelyüket és legtöbbet tettek érte, búvárszemüveget, horgászbotot, tollaslabda készletet, futball-labdát, csillagászati távcsövet, játékvarrógépet, rulettet, társasjátékot nyerhetnek. Jó munkát.

Ilyen lesz Szolnok

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

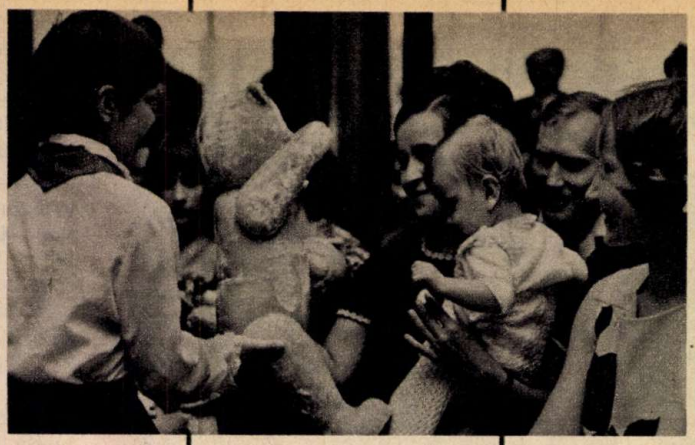

MELYIK A NAGYOBB?

A fotóriporter azt a pillanatot örökítette meg, amikor egy névadóünnepségen a műsort adó úttörők és kisdobosok egy baba nagyságú macit ajándékoznak az ünnepeltnek.

350 TAGÚ ÉNEKKAR

A varsói Kultúra és Tudomány Palotájában a tizenévesek központi művészegyüttesének 350 tagú énekkara már sok sikert aratott. Műsorukon forradalmi, katona- és népdalok mellett a komoly és könnyűzene is helyet kap. Az együttest a Varsói Nagy Színház patronálja.

CSUCSULI ÁLLATKERT

A moldvai Csucsul falu körüli erdőben három hektár területen érdekes állatkertet létesítettek. Ketrecekben, madárházakban több mint 100 fajta idetelepített állat él — közöttük medve, teve, nyúl, kígyó . . . és a legutóbb született oroszlánkölyök is.

A HÉT VICCE

A nagyothalló skót szerzett egy drótot, az egyik végét zakója külső zsebéhez, a másikat a füléhez illesztette.

— Kész a hallókészülék! jelentette ki büszkén.

— Ne bolondozz — mondta a szomszédja. — Egy drótdarab segítségével nem fogsz jobban hallani!

— Dehogynem — válaszolta a skót. — Ha az emberek látják, mindjárt hangosabban beszélnek.

AZ ALMA

Rendkívül egészséges! Van, aki vidáman, van, aki mogorván fogyasztja. Egyél te is minél többet!

ERDEI LOVAGLÁS

Nyáron sok ezer külföldi turista keresi fel a Veszprém megyei, nagyvázsonyi lovasiskolát. Ősztől tavaszig a lovasiskola vezetői a környék úttörőinek és fiatal szakmunkástanulóinak biztosítanak lehetőséget a lovaglásra. Különösen népszerűek az erdei túrák.

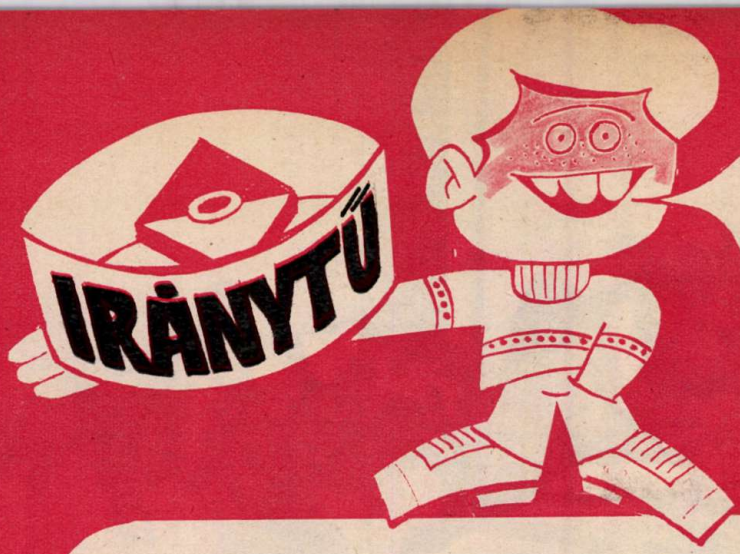

Mondjon egy ötletet

A X. kerület nagy ütemben fejlődik. Az úttörők és a KISZ-esek is hozzájárulnak, hogy egyre gazdagabb, szebb legyen.

Kőbánya, fővárosunk egyik legütemesebben fejlődő ipari kerülete. Gyárak állnak itt szorosan egymáshoz simulva, új lakótelepek ágaskodnak az ég felé, félreérthetetlenül jelezve a X. kerület megújhodását. Különös, száz esztendővel ezelőtt alig nyolcezren laktak itt. Ma csaknem ugyanennyi a kőbányai úttörők száma. Az ő életüket formálja, szervezi — sok segítőtársával összefogva — Juhász Imre, az úttörőszövetség X. kerületi elnökségének elnöke.

— A VI. Országos Úttörőparlament óta még viszonylag rövid idő telt el. Mégis, a Zalaegerszegen napvilágot látott Iránytű gondolatai közül melyiket választották először, melyiknek a megvalósításához láttak hozzá?

— Az úttörőparlament után végre sikerült régi vágyunkat valóra váltanunk. A gyerekek kérésére minden — úttörőcsapatot patronáló — KISZ-alapszervezetben úttörő összekötőt neveztek ki, állandóan ők tartják a kapcsolatot az úttörőkkel, ők szervezik, összehangolják a közös akciókat. Ezt a megoldást egyébként bátran ajánlom mindenkinek.

— Minden kérés ilyen könnyen teljesül Kőbányán?

— Többnyire. Sőt, olykor még a rendkívüli tervek is megvalósulnak. Zalaegerszegen sok szó esett arról, hogy miként segíthetnék a gyerekek többek között a tanácsok munkáját. Nos, ezt nálunk is többen szóvá tették, de mindjárt hozzáfűzték az is, hogy nem ismerik eléggé a kerület terveit, így nem nagyon tudják, hol és miben tudnának segíteni. Addig-addig folyt erről a vita, amíg meguntuk a sok szócséplést, és megkértük a kerületi tanács elnökhelyettesét, hogy fogadja a kerületi úttörőtanács tagjait. Így került sor arra a találkozóra, amelyen alapos tájékoztatást kaptunk, megbeszéltük a terveket. Ilyen találkozókat gyakrabban szeretnénk szervezni, mert csak így lehetünk igazán tájékozottak, csak így tudhatjuk meg, hogy hol van igazán szükség a munkánkra.

— Mi a következő feladat?

— A balatonlellei táborunkat „bővítjük". Onnan induló egy-két napos kerékpáros táborokat is szervezünk. Kerékpárt a kerületi úttörőháztól kapunk, szerzünk sátrakat, bográcsokat. Reméljük „gépesített" egységeink különleges élményekkel térnek haza.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

TALÁLMÁNY DOMINÓ

A résztvevők készítsenek kartonpapírból kis téglalapokat, amelyeken a számokat jelentő pontok helyett összetartozó adatok: feltalálók neve, találmányok, keletkezésük évszámai szerepelnek. A lefelé fordított dominókból a játékosok öt-öt darabot vesznek. Az egyik játékos kitesz egyet. A következőnek olyat kell tennie, amelyiknek az egyik oldala az előző dominó valamelyik oldalához tartozik. Aki nem tud tenni, húz egyet. Az győz, akinek előbb elfogynak a dominói.

Az összetartozó adatok lehetnek: találmány és feltaláló, találmány és évszám, vagy feltaláló és évszám. Például:

Gőzgép, Watt, 1769.
Gőzmozdony, Stephenson, 1814.
Telefon, Bell, 1876.
Helikopter, Asbóth 1928.

Budapesten, a Rózsadombon áll egy olyan ház, ahol mindennap történik valami a gyerekek érdekében. Ez a ház a DIVSZ székháza, s ebben a házban dolgozik a CIMEA főtitkára is. Büszkék lehetünk, hogy éppen Budapesten, hiszen a CIMEA olyan nemzetközi szervezet, amely a világ kommunista és más haladó gyermekmozgalmait fogja össze. A CIMEA 1958-ban alakult, s ma már negyvennégy tagszervezete van.

A huszadik születésnapjára készülődő CIMEA elnöksége az elmúlt napokban ülést tartott Budapesten.

GYERMEKEK ÉVE

Az Egyesült Nemzetek Szervezete az 1979-es esztendőt a Gyermekek Évének nyilvánította. A CIMEA ülése támogatta az ENSZ célkitűzéseit. Javasolta, hogy az államok, kormányok vállaljanak kötelezettséget azért, hogy minden gyermek boldogan éljen a Föld bármely pontján, és képességeit szabadon kibontakoztathassa. Szűnjék meg az a szégyenteljes helyzet, hogy milliószámra éheznek a gyerekek, sőt, éhen is halnak, hogy nyolctíz-tizenkét éves gyerekek megnyomorító nehéz munkát végeznek, iskolázatlanul, írástudatlanul maradnak, vagy ha tanulnak, nem lehetnek biztosak abban, hogy a tanultakat később hasznosítani tudják, hogy egyáltalán, kapnak-e munkát.

Mi foglalkoztatta még a CIMEA-ülést?

Milyen lehetőségeket teremt a játékra, mozgásra, sportra a mai nagyváros? Hogyan hat a gyerekekre, mennyire ébreszti fel és elégíti ki érdeklődésüket a televízió, a rádió, a sajtó? S a felnőtteknek mit, menynyit szólnak a gyerekekről a tv képernyőjén, a mikrofonnál, az újságok hasábjain? Joga van-e minden gyereknek a nyaralásra, táborozásra? Ezekről a kérdésekről és hasonló témákról lesz szó még az idén a CIMEA konferenciáin.

A nagy nemzetközi ifjúsági akciókban és rendezvényeken már gyermekprogramok is szerepelnek. Így a legutóbbi berlini VIT gyermektalálkozója és a varsói Európai Ifjúsági és Diáktalálkozó gyermekszemináriuma után a jövő évi, havannai XI. VIT-en ugyancsak nagyszabású gyermekprogramra kerül sor. A nemzetközi gyermektábor lakóit az a Havanna melletti, tengerparti úttörőtábor várja, amelynek legtöbb épülete egykor gazdag észak-amerikaiaknak szolgált luxusnyaralóként. A tábor előkészületeiről Hector Espinosa, a kubai úttörők képviselője számolt be.

A LEGNAGYOBB GYERMEKFESZTIVÁL

Mintegy száz kommunista és más haladó, demokratikus gyermekszervezet kétezer küldöttjét várják a moszkva—arteki gyermekfesztiválra.

Aleftyina Vasziljevna Fedulova, a Szovjet Úttörőszervezet elnöke elmondta, hogy a találkozót Moszkvában nyitják meg július 18-án, majd a résztvevők Artekbe utaznak. A tengerparti úttörővárosban az első napon bemutatók nyílnak a béke, barátság, szolidaritás gondolatát kifejező gyermekalkotásokból. Ekkor alakulnak meg a nemzetközi gyermekklubok is. A második nap a vietnami, laoszi, kambodzsai néppel, a chilei néppel, a közelkeleti béke érdekében, az Afrika, Latin-Amerika, Ázsia ifjúságával való antiimperialista szolidaritás napja, a tőkés országok fiataljaival való szolidaritás napja lesz. A harmadik nap a barátság és béke, a háború elleni tiltakozás napja. A sport és turisztika napját a művészetek napja követi. A hatodik napon a fesztivál résztvevői felhívással fordulnak a világ gyermekeihez. Felhívásuk a béke és biztonság, a gyermekek boldogsága és tanulása, a tudomány és technika emberi boldogságért való felhasználása gondolatát fejezi ki.

A szovjet úttörőszervezet elnöke azt is elmondta, hogy a fesztivál ideje alatt gyermekmunkákból bazárt nyitnak, bevételét a Béke és Szolidaritási Alapra fizetik be, s onnan a világon a leginkább rászoruló gyerekek megsegítésére fordítják. A fesztivál résztvevői megismernek sok szovjet gyermeklétesítményt. Nagyon fontos lesz itt az öntevékenység, hiszen ezt a fesztivált nem a gyerekeknek rendezik a felnőttek, hanem a gyerekek is rendezik maguknak.

A szovjet gyerekek egyúttal készülnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatvanadik évfordulójára. Erről kérdeztük mi is A. V. Fedulovát.

Budapesten ülésezett a CIMEA,
a Gyermek és Serdülőkori Mozgalmak
Nemzetközi Bizottsága

NEMZETKÖZI GYERMEKFESZTIVÁL LESZ!

A legnagyobb gyermekfesztiválról beszélt a szovjet úttörőszervezet elnöke

A finn gyerekek is készülnek a fesztiválra — mondta képviselőjük

A kubai úttörők küldötte a XI. VIT gyermekprogramjáról szólt

OKTÓBERESEK

— A „Kisdobosok az Október hazájában" elnevezésű játék tavaly november 7-én kezdődött. Keretében a kisdobosok (októberesek) megismerkednek szűkebb környezetük történetével. Repülőgépen, hajón, rénszarvas vontatta szánkón tett képzeletbeli utazásokon megismerik egész hazájuk, a forradalom, az elmúlt hatvan év történetét. Az úttörőcsapatokban november 1-én megkezdődik „A forradalmi dicsőség hete". „A harci dicsőség múzeuma" címmel kiállításokat nyitnak, és ott jelentik a gyerekek a kommunistáknak az évfordulóra felajánlott tettek teljesítését. November 6-án minden csapatban, azonos időpontban ünnepi összejövetelt tartanak. Jelszava: „Lenin útján megyünk, a Nagy Október útján haladunk" — válaszolta.

Reijo Lahdenperä, a finn úttörőszövetség képviselője elmondta, hogy hazájában kilenc gyermekszervezet vesz részt a fesztivál népszerűsítésében. Maga Urho Kekkonen államelnök ígérte meg, hogy aláírja e célból közrebocsátott levelüket. Kérésükre engedélyezték, hogy minden iskola kapjon egy-egy fesztivált népszerűsítő könyvet, az úttörők pedig szorgalmazzák, sürgetik az osztályokban a könyv ismertetését.

Budapesten, a Rózsadombon áll egy olyan ház, ahol mindennap történik valami a gyerekek érdekében. Ezekben a napokban ez történt.

Padányi Anna
Karasz Lajos felvételei

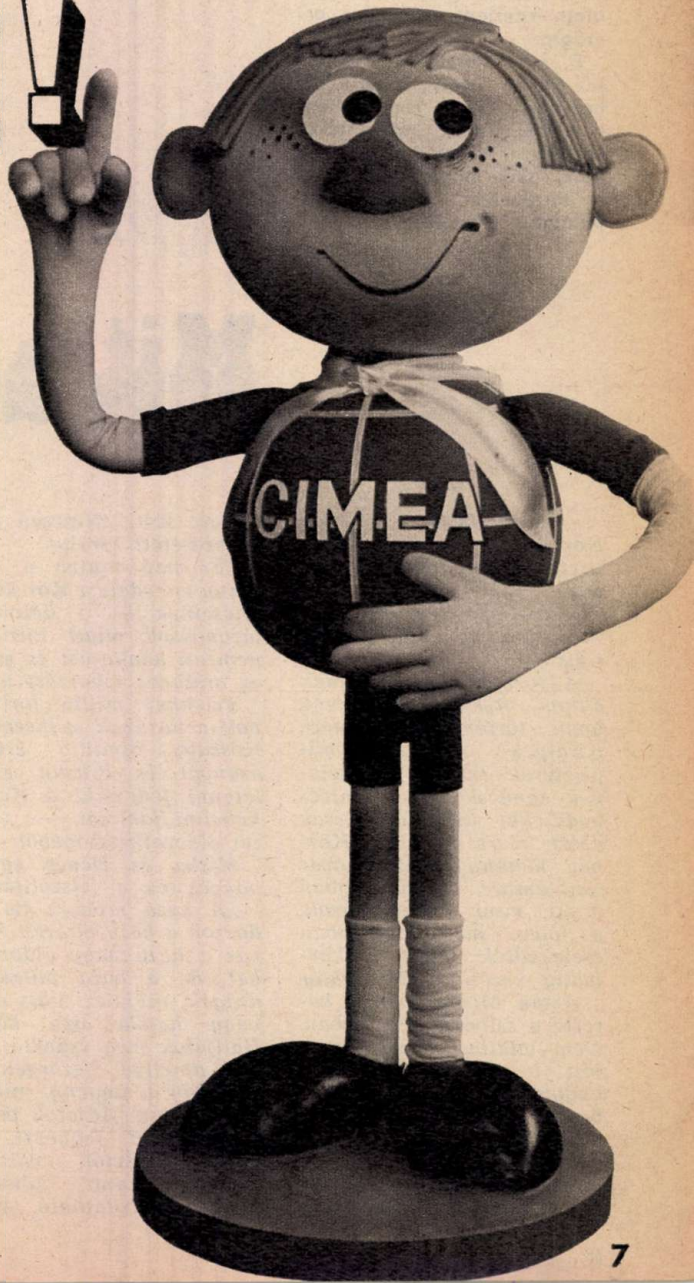

129 évvel ezelőtt, 1848. március 15-én vívta ki függetlenségét a magyar nemzet. Pest azokban a napokban a forradalom városa volt, s e hangulat rövid idő alatt átterjedt az egész országra.

E hősi korszakról festett hű képet Győry Dezső: Viharvirág című regényében, amelyből most részleteket közlünk. Hősei elsősorban ifjak, akik megérezték, hogy a történelem formálásának pillanata elérkezett.

GYŐRY DEZSŐ:

Mit adhat a szegény

— Már kész a Radiál Kör követelése, szépen letisztázva — fogadott Dénes.

Miska végigolvasta a jövőt hívó, tetteket sürgető írást.

A forradalmi ifjúságnak akkor olyan szava volt, hogy történelmet diktált. Királyok, császárok, miniszterek voltak kénytelenek tanácskozni és intézkedéseket kifundálni csak azért, mert a Radiál Körben néhány tucat magyar fiatalember világosabban látott, mint a hatalmasok, s főleg, mert bátrabban cselekedtek, mint a kormány vezetője, Batthyány.

Aztán Miska Petőfit kereste a zsibongó Pilvaxban. Nem találta. A költő nem jött le a lakásáról. Ott hagyta jóvá és írta alá a beadványt. Duzzogott, mert a legjobb barátai közül is sokan összevesztek vele „A királyokhoz" című versért, amelyet röplapként osztott szét. „Nincsen többé szeretett király!"

Pár nap múlva a kormány engedett a Kör követeléseinek és a délvidéki lázongások miatt kiírta a nemzeti adakozást és aztán az országos toborzást is.

Tizenkét millió forintra volt a hazának szüksége és Kossuth ötmillió értékű aranyat és ezüstöt akart letenni fedezetül a Kereskedelmi Banknál — a nemzet áldozatkészségéből.

Miska és Dénes együtt böngészték a felszólítást.

„A haza minden fia áldozzon a haza oltárán. Nem vár a haza nagy áldozatokat, de a haza pillanatai drágák, ezekhez most élete vagy halála van kötve. Halljátok meg esdeklő szavát, amellyel bezörget éppen úgy a szegény, mint a dús ajtaján. Adjatok pénzt, drága ércet, fegyvert, gabonát, posztót, vásznat, mindent, ami könnyen pénzre fordíttatható. Adjatok kölcsönt. A haza visszafizeti. A haza gazdag... Nem nagy, de gyors segedelmet vár fiaitól!"

És a Múzeum csarnokában megindult az áldozatkészség bámulatos búcsújárása. Férfiak és asszonyok, öreg és fiatal, gazdag és szegény lépegetett fel a lépcsőkön és tette le az asztalra vagy kosarakba a maga kincsét; aranyat, ezüstöt, pitykegombot, vásznat, ezüstkupakos díszpipát. Láncok, fülönfüggők, karperecek, cukortartók, kések, villák, tálak, gyertyatartók hullottak a kosárba. Az ócska kosár most a haza oltára.

Egy jurátus, ősei türkizzel behintett aranyveretű díszkardját oldotta le:

— Majd szerzek helyette másikat az ellenségtől!

Egy árva süldőlány pironkodva húzta elő kis mellei közül anyja arany amulettjét.

Egy szegény asszony „kölcsönbe" adott két ezüst kanalat.

— Jogos tulajdonom... emlék — magyarázta, mert a kanál nem illet kopott szoknyájához. Megéljenezték.

Egy szurtos lakatosinas kis zsák alatt görnyed.

— Húsz font ólom — lihegi.

Egy varrónő két rend fehéröltővel szerénykedik a bizottsághoz. Mögötte egy fuvarosféle nagy zsák zabot cipel. A zsák beleakad az ajtó sarkába, kilyukad, s a szegény ember sárga zabja odaömlik a gazdagok arany ékszereivel félig telt kosárba és dörgő, lelkes éljenzés közt keveredik egybe a haza oltárán, ahová a Batthyányak, Szécsényiek mázsaszám küldték az ezüstöt, aranyat.

— Az írók, akiknek semmijük sincs — újságolta Dénes —, gyűjtőívet hoztak. Vörösmarty negyven forintot jegyzett, Petőfi el-

a hazának?

adta kedvenc könyveit s az értük kapott pénzt, harminc forintot ajánlott fel. Jókai pedig három éven át havi öt forint fizetésre kötelezte magát. A bécsi magyar kispapok „Itt az idő, most vagy soha" jeligére száz forintot gyűjtöttek. Egy névtelen katolikus plébános kétszáz forintot küldött.

Miska elővette a Pesti Hírlapot.

— Láttad az ózdiak levelét, Dénes? „Mi csak szegény munkások vagyunk az Ózdi Vasgyárban, harmincnyolc forint ötven krajcárt krajcáronként raktunk összse. Ám ha vagyont nem áldozhatunk, felajánljuk a hazának erős karunkat és a szabadságért lángoló vérünket, elhatározván, hogy valamennyien beállunk katonának. Annak is, akinek semmi vagyona, vagyon vére."

Aztán hirtelen elhallgatott, mert az újságlapról Katinka neve ragyogott a szemébe.

Tóth Mariska Debrecenből jegygyűrűjét, B. Katinka Losoncról, K. Júlia Komáromból gyűrűket küldtek a szerkesztőségbe — olvasta.

— És én még semmit sem tettem — mérgelődött.

Amíg hazáig kísérte Dénest, beleizzadt a nyugtalan töprengésbe, mivel járuljon hozzá a haza megmentéséhez. Dénes már odaadta a gyűrűjét. Neki nem volt se gyűrűje, se órája.

Pár lépéssel Dénes lakása előtt már tudta, mit tesz.

— Dénes! — ragadta meg barátja karját. — Kezdődik a toborzás. Kövessük az ózdiak példáját, mert „Annak is, akinek semmi vagyona, vagyon vére!"

KISKUN FARKAS LÁSZLÓ:

Egy úttörő levele Petőfihez

„Tegnap is arról beszélt a tanárunk,
s olvastam róla könyvet, verseket,
hogy március, a szép tavaszi hónap,
Petőfi Sándor, a Te ünneped.
Ha meghaltál is, épp, mintha csak élnél,
úgy mondom el a bánatom neked.

Még lecke sem volt, én már megtanultam,
s szavaltam egyszer Nemzeti dalod,
és elképzeltem, akkor márciusban
az Esküszünk hogyan harsoghatott!
Csak azt sajnálom, hogy a múzeumnál
a sokaságban nem lehettem ott.

Azt a napot én elgondolom százszor.
De boldog is volt, aki akkor élt!
Mért nem állhattam ott, mikor a hangok
remegtették az ablak üvegét?
Mentem volna a nyomdához: legyen, ki
a sok nyomtatványt futva hordja szét.

Aztán gyerünk a Helytartótanácshoz!
És húztam volna Táncsics kocsiját,
s beálltam volna, mikor a hazáért
harcolni indultak a katonák,
dobot verni a bátor, szép seregbe
vagy fújni harsány harci trombitát!

Futhatott volna Jellasics előlünk,
nem hajtott volna térdet Görgey,
mikor a cár jött a magyarok ellen,
majd megmutattuk volna mi neki!
Úgy fáj, hogy nekem fegyver helyett már csak
ez jut: a tegnap szép emlékei."

Kész lett a levél. Füzetébe írta,
ez volt a lecke. S aznap éjszaka
írója neszt vélt hallani a csöndben.
Halkan kinyílt a szoba ajtaja,
s ott állt előtte, milliárdnyi csillag
koszorújában — Petőfi maga.

„Olvastam — mondta. — Jelest ér magyarból,
s szívemhez is szól lelkes leveled.
Nem élt hiába, akit az utódok
évszázad múltán sem felejtenek.
Nézd, hoztam fegyvert." — Letett egy vonalzót,
egy töltőtollat s egy füzetet.

„Harcolj hát! Folytasd! Van mit tenni bőven.
Ha belefáradsz, hát kezdd újra el!
Indulj naponta új és új csatákba,
végezd vitézül, amit tenni kell!"
Arca fölfénylett, aztán egybeolvadt
a csillagpompás ég fényeivel.

„BENNÜNK APÁINK REMÉNYE"

„Mi kommunista ifjak indulunk, / Mert bennünk apáink reménye"... Hányszor csendül föl a KISZ indulója! Kórusokban, ünneplőbe öltözött lányok és fiúk ajkán, nyári estéken, a tábortűz lobogó lángjába révedve, a csillagokkal ékes acélkék égbolt alatt, vagy május 1-én, mikor sziporkázóan ragyog ránk a Nap! Az apák vére gyerekeikben csörgedez tovább, mozdulataikat, arcvonásaikat örököljük. És gyöngülő kezükből mi vesszük át a harc fegyvereit és az alkotás szerszámait. Szüleink bennünk látják a jövőt, bíznak benne, hogy befejezzük az általuk megkezdett munkát, harcaikat diadalra visszük. Húsz esztendővel ezelőtt, 1957. március 21-én bontott zászlót a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség. Az ellenforradalom leverése után, a Magyar Szocialista Munkáspárt kezdeményezésére jött létre. A KISZ az 1918-ban megalakult KIMSZ forradalmi hagyományainak örököse és folytatója. Lobogójára ugyanazt a jelszót írta, mint elődei: „Hűség a néphez, hűség a párthoz!" Emlékezzünk tisztelettel mindazokra, akik csaknem hat évtizeden át a mozgalom legjobb felnőtteivel együtt dolgoztak, küzdöttek – a mi jövőnkért.

Lapunk következő számában folytatjuk ifjúsági mozgalmunk történetét:

22. szám. Budapest 1919. junius 19.

AZ IFJÚ PROLETÁR

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

Ifjumunkások! Elvtársak!

A moszkvai III. internacionale felhívására az egész világ ifjumunkássága tüntetést rendez junius 25-én az entente gyalázatos támadásai, a magyarországi és oroszországi Tanácsköztársaságok vérbefojtása ellen. A Kommunista Ifjumunkások Magyarországi Szövetsége

junius 25-én délután 5 órakor a Nemzeti Muzeum előtt nagygyülést tart.

A nagygyülés napirendje:

1. A nemzetközi mozgalom.

2. Az entente támadása a Tanácsköztársaságok ellen.

A csoportok helyiségeik előtt gyülekezzenek és onnan vonuljanak fel a gyülés helyére, hogy azt pontosan megkezdhessük.

A KIMSZ lapja harcba hívott a Tanácsköztársaság védelmére. Szerkesztője: Lengyel József

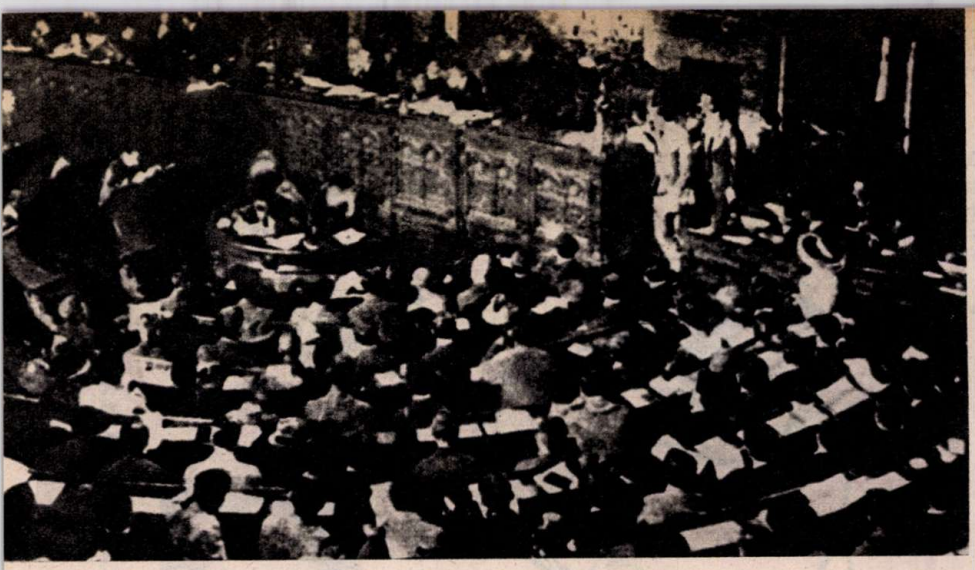

**Lékai János,
a KIMSZ
titkára,
költő, újságíró**

**Korvin Ottó,
a haladó szellemű diákok
Galilei körének vezére
A KMP alapító tagja**

„MINDEN ... AZ ÖNÖK LELKÉBŐL FOG NŐNI"

A Tanácsköztársaság kikiáltása előtt, 1918. dec. 30-án megalakult a Kommunista Ifjúmunkások Magyarországi Szövetsége. 1919 júniusában az ifjúsági szövetség 118 fővárosi, 216 vidéki küldött részvételével megtartotta első kongresszusát. „Ez ér annyit, mint egy fegyveres győzelem" — írta a Vörös Újság.

A kongresszus egyesítette a munkás- és parasztfiatalokat, a diákokat és fiatal értelmiségieket. Kidolgozta a KIMSZ szervezeti szabályzatát és programját.

Az ifjú kommunisták a tanulást tekintették a legfontosabb feladatnak. „A forradalom szabadságának csak akkor van értelme, ha kiegészül ismeretekkel, tudással, tanulással" — mondta Hevesi Gyula népbiztos. „Minden, ami ebben az új kultúrában lesz, az önök lelkéből fog nőni, attól függ minden, hogy önök hogy fognak tanulni" — szólt Lukács György népbiztos.

ILLEGALITÁSBAN

Ifjúmunkások vidám kiránduláson a budai hegyekben. A csúcson jobbra, fenn (x-szel jelölve) Killián György; most lenne 70 éves

Az 1919-es tavasz gyönyörű. Él a Tanácsköztársaság!

A helyi direktóriumokban, fontos posztokon ott voltak a fiatalok. Korvin Ottó 25 évesen a Belügyi Népbiztosság politikai osztályát vezette, helyettese, Sallai Imre 22 éves volt, Mészáros Gábor, a Vörös Hadsereg I. hadtestének politikai biztosa 23 éves!

A Tanácsköztársaságot azután megdöntötték, de a harc folyt tovább! A Kommunista Ifjúmunkások Magyarországi Szövetsége (KIMSZ) újjászervezése már 1919 augusztusában megkezdődött. Az első hónapokban a kommunista csoportok, üldözöttek segítése volt a legfontosabb feladat – és hirül adni a világnak: Él és dolgozik a KMP és a KIMSZ!

Az ifjúkommunisták beépültek a szakszervezetekbe és minden olyan baloldali legális, engedélyezett szervezetbe, ahol voltak forradalmi hagyományok.

Fellendülések, megtorpanások következtek egymást. Aztán jött 1922 ősze: a nagy letartóztatások ideje. A rendőrség kezére került a KMP és a KIMSZ vezetőinek jelentős része. De egy év alatt ismét rendeződtek a sorok. A legálisan működő Magyarországi Szocialista Munkáspárton belül 1926-ban megalakult a Fiatalmunkás Alosztály. Vezetői között volt Lőwy Sándor és Rostás István is. Szerteágazó kapcsolataik voltak a szakszervezetek, az eszperantista, a sport- és kulturális egyesületek fiataljaival. Mozgalmas, sokszínű élet folyt itt: szavalóestek, teadélutánok, természetjárások szerveződtek, volt színjátszócsoportjuk, énekkaruk és nagy gondot fordítottak marxista önképzésükre is.

**A csepeli Bagi Ilona,
a Vörös Segély aktivistája
síremlékét Goldmann György
készítette**

"BENNÜNK ÁPÁINK REMÉNYE"

FEGYVERREL

A II. világháború előtt és alatt sokan úgy vélték, kár az erőt, s az embereket feláldozni, a következő 10—15 év úgyis a fasizmusé! Vissza kell vonulni, ne politizáljunk, tanulni kell!

A legjobbak a Kommunista Internacionálé üzenetére hallgattak: legyőzhető a fasizmus, ha a kommunisták harci egységfrontot szerveznek. Ebben az időszakban még jobban támaszkodott a párt az ifjúságra. Bátrak voltak, és a rendőri szervek sem ismerték őket annyira.

A németek gazsága 1944. március 19-én az ország, a „szövetséges" megszállásával lepleződött le igazán. Ekkor már a kommunista röplapok szabadságharcra hívtak, toboroztak, népi ellenállásra, harci csoportok alakítására.

Ságvári Endre mártírhalála példaként állt a fegyveres harcra készülő fiatalok előtt. Sok fiatal tagja volt a híres MARÓT és SZIR ellenállási csoportnak, a KISZ-akciógárdák is szerveződtek: Turcsányi Lajos vezette például a Ságvári Gárdát, Várnai Ferenc irányította a HOMOK fedőnevű csoportot.

Szabadságunkért a szovjet felszabadító harcosok tízezrei mellett sokan áldozták életüket a magyar fiatalok közül is... mások tovább vitték a zászlót: 1944. október 28-án másodszor bontott lobogót a Kommunista Ifjúsági Szövetség. Közeledett 1945, a felszabadulás.

Írta és összeállította:
Padányi Anna és
Papp László

A KISZ-akciógárdák jól forgatták a fegyvert. Képünkön felrobbantott német ágyú a budapesti Köröndön

Sebes György spanyol földön áldozta életét

Pataky István is bátran küzd Sopronkőhidáig...

Killián György ejtőernyős partizán volt

Ságvári Endre a zugligeti tűzharc hőse

Nagy Ica jugoszláv partizánokkal harcolt együtt

Fiatalok!

A FŐVÁROSI 4. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓKAT iskoláz be az 1977/78-as tanévre a következő szakmákban:

víz- és gázszerelő, szerkezetlakatos, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, fapadlózó, melegburkoló, épületasztalos, villanyszerelő, kőműves, bádogos, épületburkoló, műkőkészítő, vasbetonkészítő.

A beiskolázott tanulóknak a tanulmányi eredménytől függően havonta 150–550,– Ft ösztöndíjat fizetünk.

A kőműves, ács-állványozó, tetőfedő, vasbetonkészítő tanulóknak további
200,– Ft havi ösztöndíj-kiegészítést,

külön szerződés alapján
havonta 250–500 Ft társadalmi ösztöndíjat adunk.

A képzéshez szükséges egyéb feltételekről gondoskodunk.

VIDÉKI TANULÓKNAK TELJES TANULÓOTTHONI ELLÁTÁST ADUNK!

Azoknak a fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik jelenleg a 8. osztály tanulói, illetve az általános iskolát végezték, de a 17. életévüket még nem töltötték be.

A jelentkező levelet a következő címre kérjük a választott szakma megjelölésével:

Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat személyzeti és oktatási osztály, 1450 Budapest IX., Hámán Kató u. 3–5.

SZAKMUNKÁS-TANULÓKAT FELVESZÜNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákra:
esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák),
mechanikai műszerész, gépszerelő, festő-mázoló, asztalos.
A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.
Vállalatunk minden szakmában köt tanulmányi szerződést társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250–500 Ft-ig terjedhet.
A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán,
1097 Budapest, IX., Kén u. 5. sz.

1876
1976

ORION TV

Láttátok tv-készülékeken az Olimpiát, de
tudjátok-e, hogyan készül a tv-készülék?

Láttátok az Olimpiát Kanadából, de
tudjátok, hogyan ért ide a műsor?

Láttátok az eredmények azonnali megjelenését, de
tudjátok, hogy ezt számítógép segítségével mutatták be?

Mindez hogyan és milyen berendezések útján történik, ezt az ORION-ban megtanulhatjátok, mert ezt a három termékcsoportot gyártja az ORION és ezek gyártásához képezünk ki szakembereket.

Fiúk!

Lányok!

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Általános iskolát végzett fiúkat és lányokat felveszünk
- **finommechanikai műszerész,**
- **forgácsoló (esztergályos, marós, köszörűs),**
- **lakatos,**
- **csőhálózat- és központifűtés szerelő,**
- **asztalos,**
- **villanyszerelő**

szakmunkástanulónak.

A gyakorlati képzés jól felszerelt tanműhelyekben folyik.
A tanulmányi ösztöndíjon kívül egyes szakmákban – vállalati ösztöndíjat is adunk.

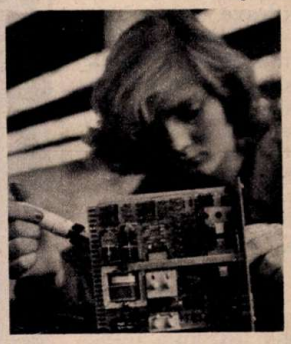

Címünk: ORION Rádió és Villamossági Vállalat
személyzeti és oktatási osztály,
1106 Budapest
X., Jászberényi út 29.

Telefon: 284-830, 484-760

VASGYŰRŰK

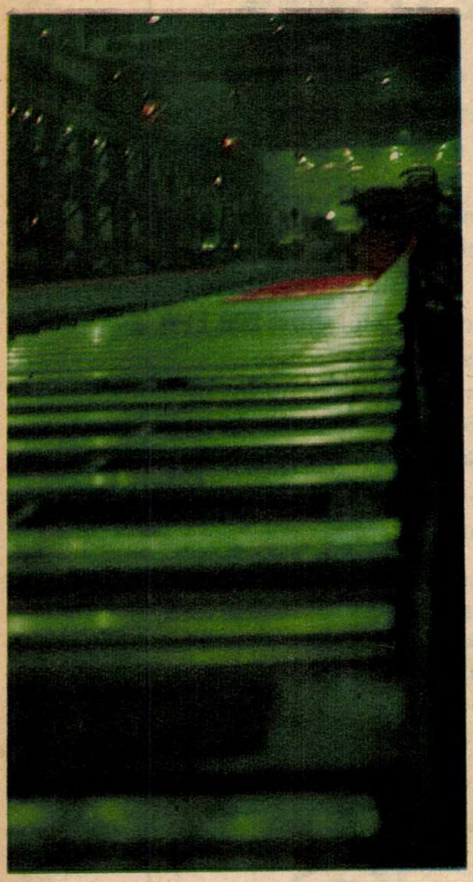

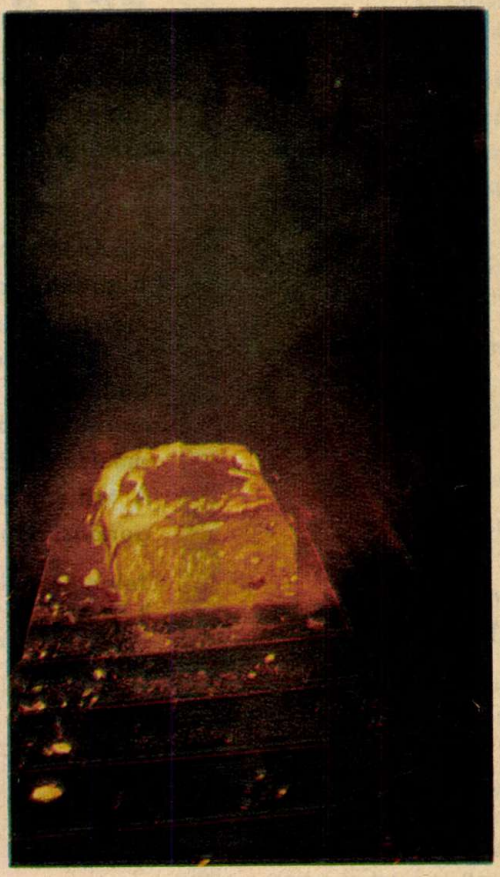

**Villóznak a fények,
vörös, zöld színek
váltják egymást,
s a távolban
útjára indul
az izzó lemez.
Gépek dübörögnek,
csattannak,
s a formátlan bugából
készül a termék.
Fent a magasban
ezernyi gombot
ismer a munkás.
Lent a földön
a felfedezők,
fiúk és lányok
ismerkednek
a vassal...**

Mintha az óriások országában járnánk — oly hatalmas, tágas, elérhetetlen körülöttünk minden. S mintha modern mesék tréfás manói játszanának velünk — kilesve tétova lépteinket —, lábunk alatt hirtelen megremeg a föld, a magasban csikordulva indul útjára a daru, morcosan feldohog az óriáskemence. Süvít a gőz, tűzvörös és sötétzöld lánggal izzik a vas, s nyomában egész szikrahadsereg pattog, ugrál, kanyarog a levegőben.

Mint a liliputi emberkék járjuk a lépcsőket, figyeljük az eget ostromló tetőt, a félhomályban csillogó gépeket — akaratlanul is a négy felfedező nyomába szegődünk...

ÖT ÉVE KEZDŐDÖTT

Újvári Csilla és Rendes Évi még ámuló pillantással néz körül — ám Lukácsi Pisti már rekordsebességgel kérdez. Amíg házi-

ÉS FELFEDEZŐK

Ahová csak az újságíró és a fotóriporter juthatott be. A folyamatos öntőműben megállás nélkül dolgoznak...

Sistereg, izzik a vas, szikrák röppennek fel, játszik a tűz. Akik még nem látták — új, és csodálatos élménnyel gazdagodnak.

gazdáink, a dunaújvárosi Dunai Vasmű KISZ-esei gyorsan, pontosan, kedvesen válaszolgatnak, Szigeti Ernő, a Szamuely Tibor alapszervezet titkára a kezdetről mesél:

— Öt éve új barátság kezdődött a KISZ-esek és a Ságvári iskola úttörői között. Együttműködési szerződés, közös munka, szórakozás, játék. Ezernyi új lehetőségünk van, hogyan segíthetünk a pályaválasztásban, továbbtanulásban. Mi elsősorban az üzemet, a munkát szeretnénk megismertetni a gyerekekkel. Idén megkerestük a hatodikosokat. Kis barátaink most fedezik fel maguknak a világot.

A barátság szóra Nyúl Gyuszi nagyot bólint.

— Jó dolog, hogy úgy beszélnek velünk, úgy kérdeznek, úgy válaszolnak, mintha egykorúak lennénk.

Ez igaz. Mint ahogy az is, hogy a tapasztaltabbak gondoskodásával, szeretetével törődnek az úttörőkkel. Munka után, kommunista szombatokon arra is gondolnak: legyen új focipálya, kerítés az iskolában. Legyen több kirándulás, sportverseny, játék, vetélkedő.

Ám, ahogy Szaksz Ferenctől hallottam: az úttörők sem maradnak le mögöttük. Nemrégiben elhatározták, hogy az iskola tornatermét kölcsönadják új barátaiknak. Így ők is kedvükre sportolhatnak, játszhatnak.

IDE JÖTTEM DOLGOZNI

Szigeti Lászlóné két éve összekötő az alapszervezet és a csapat között. Valamikor ő is a Ságvári iskolába járt, s most, visszatért a régi épületbe.

— Nagyon örülök annak, hogy én kaptam a feladatot: tartsam a kapcsolatot a ságvárisokkal. Csak akkor jövök zavarba, ha volt tanáraim — a felnőttnek kijáró hangos szervuszszal köszöntenek. Ilyenkor — hiába múltak el az évek — még mindig gyereknek érzem magam.

Papp Tibor már negyedik esztendejét tölti a vasműben.

— Én is látogatóként érkeztem az üzembe — idézi vissza a régi emlékeket — s nekem is a nagyobbak fogták meg a kezem. Ők ismertettek meg a munkával, a gépekkel. Annyira megtetszett itt, hogy idejöttem dolgozni...

Ma már géplakatos és villanyszerelő. Kétezer motor gazdája. Szívesen emlegeti első, igazi munkáját.

— Egy 75 tonnás motort cseréltünk ki, én egy tizenöt kilós kalapáccsal dolgoztam. S az az első öröm, az az izgalom, amit akkor éreztem, ma is bennem él. Ha indul a görgősor, felzúg a motor — boldog vagyok

NEM CSAK ENNYIT!

Bár a séta lassan véget ér — arra gondolok, hogy az út valójában csak most kezdődött. A négy felfedező első lépéseivel, az ismerkedés, a barátkozás szép pillanataival.

Ők, ha visszatérnek az iskolába — nemcsak az üzemről, a gépekről mesélnek majd. A KISZ-esekről is, akik kezüket nyújtották nekik, akik barátsággal, szeretettel fogadták őket. S talán egy-két hét múltán az egész őrs elindul a gyár felé. Épp oly kíváncsian, élményt várón, ahogy most ők figyelték az új világot. Nemsokára megkezdődik az igazi barátkozás, az, ahol nem csak ennyit tesznek egymásért a vendégek és a vendéglátók...

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Gámán Gábor

A „VIRTUS” HADMŰVELET

Nagy tavaszi társasjátékunk a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnöksége által kibocsátott kártyanaptár-sorozat felhasználásával készült. Szabályait lásd a 19-ik oldalon!

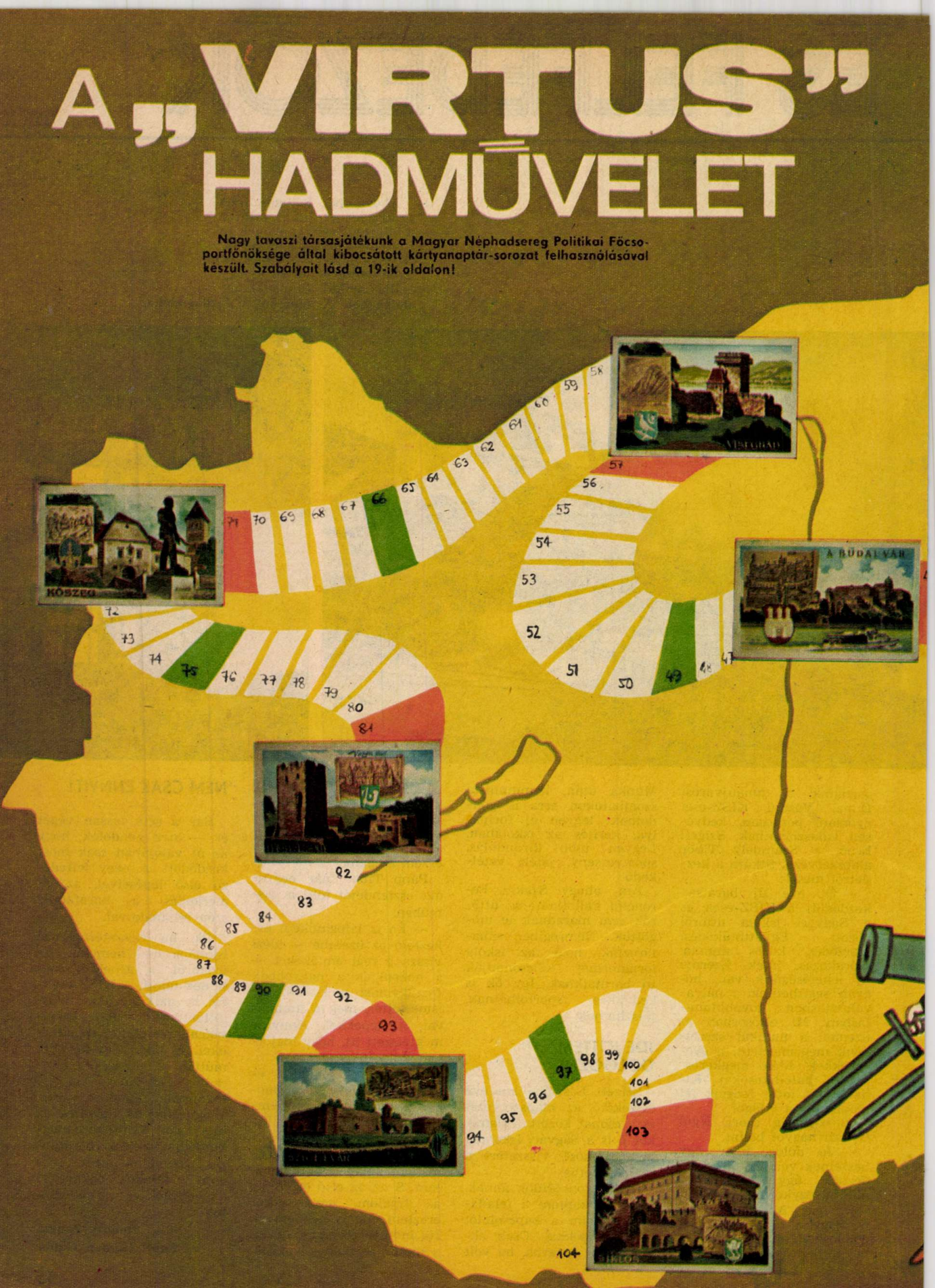

EGER

A „VIRTUS” HADMŰVELET

A „VIRTUS” hadművelet célja elsősorban az, hogy végképp kiűzze tagjainkból a tél álmos lustaságát, a befészkelődött kényelmet. Emellett képzeletben végigjárjuk történelmi nevezetességű várainkat, városainkat, melyek „meghódításához” mind szellemi, mind fizikai képességeinket mozgósítanunk kell. A játék természetesen a *szabadban* folyik, a térképet a „fővezér” (tanár, ifivezető, őrsvezető, stb.) kezeli. Feladata az egyes személyek, v. csapatok mindenkori helyzetének megjelölése (bábuval, zászlócskával, stb.), továbbá az egyes személyek, v. csapatok által a „harc” közben választott feladatok végrehajtásának ellenőrzése, ill. elbírálása. A „hadművelet” a Toborzó Központból (TK) indul a nyíl irányában, és Siklós „bevételével” ér véget.

Minden várat „be kell venni”, ez azonban csak pontos dobással történhet. A türelmetlenebb ostromlóknak természetesen nem kell kivárniuk, amíg a pontos dobás megszületik, amennyiben túljutottak a két vár közötti akadályokon, megrohamozhatják a következőt. Ehhez persze *kell némi virtus*, mert ennek fejében különböző feladatokat kell majd elvégezniük.

Minden vár előtt piros mező található. Amelyik sereg erre a mezőre lép, a várvédők áthatolhatatlan ágyútüzébe kerül, és *egészen az előző várig fut vissza!* Győztes az a csapat, v. személy, amelyik elsőként jut be a siklósi várba, vagy a legrövidebb idő alatt teljesíti az útvonalat. Csapatverseny esetén a feladatokat a csapat minden egyes tagjának végre kell hajtani, kivéve a *c)* pontokat, amelyekre közösen válaszol a csapat.

Akkor hát — riadó!

Toborzás. Csak az vehet részt a hadművelet végrehajtásában, aki a) lefut 100 métert, b) három dobás közül legalább egyszer 20 m-en felüli eredményt ér el kislabdával, c) megnevez legalább két írói alkotást,

melyek az érintett várakkal kapcsolatosak.

5. Az újoncseregben még laza a fegyelem. Aki erre a mezőre lép, az a) visszatér a TK-ba, b) három helyből távolugrással legalább 8—10 métert ér el, c) megnevez valakit Sárospatak híres diákjai közül.

Virtusból a sárospataki várba jut, aki a) bemutat 5 fekvőtámaszt, b) labdával 5-öt dekázik lábbal, vagy 12-t pattogtat kézzel, c) hozzávetőleg tudja a sárospataki vár „életkorát”.

12. A tavaszi olvadásban járhatatlanok lettek az utak. Aki erre a mezőre lép, az a) két dobásból kimarad, b) egy ugrószekrényt darabonként 20 m-rel odébb szállít 3 perc alatt, c) nagyjából lerajzolja a következő útjelző táblákat: „Vigyázat, csúszásveszély!”, „Behajtani tilos!”, „Állj! Elsőbbségadás kötelező!”

Virtusból a diósgyőri várba jut, aki a) 4 m-t ugrik távolba, b) 3 gránátdobás közül legalább egyszer beletalál egy 10 m-re levő, 2 m átmérőjű körbe, c) hozzávetőleg megmondja, mennyi acélt termel évente a diósgyőri Lenin Kohászati Művek.

26. A seregben sok a sebesült. Aki erre a mezőre lép, az a) 3 dobásból kimarad, b) szabályos sínrögzítést készít bármelyik végtagra 6 perc alatt, (a csapat minden tagja segíthet, egyéni versenyző határideje 10 p.), c) megmondja, ki volt az egri várat ostromló török sereg vezére.

Virtusból az egri várba jut, aki a) legalább 3 húzódzkodást mutat be, b) kislabdával 5 dobás közül egyszer betalál egy 10 m-re levő ruháskosárba, c) felsorol legalább 6 személyt Gárdonyi Géza „Az egri csillagok” c. regényéből.

39. Erős nyíl-, és golyózáporba kerültünk! Aki erre a mezőre lép, az a) fedezékbe vonul, és 3 dobásból kimarad, b) cikcakkban lerakott karikákba, vagy felrajzolt körökbe lépve végigrohan egy 10—20 m-es szakaszon 15—30 mp alatt, c) megmondja, melyik évben egyesült Buda és Pest. *Virtusból* a budai várba jut, aki a) 3 rúgás, vagy gurítás közül egy alkalommal beletalál egy 10 m-re felállított zsámolyba, b) 1 m-t ugrik magasba, c) felsorol legalább hármat a budai vár mai nevezetességei közül.

49. Eltévedtünk a sötétben! Aki erre a mezőre lép, az a) megvárja a reggelt, és 2 dobásból kimarad, b) békaügetéssel megtesz legalább 20 m-t, c) felsorol legalább 3 módszert az északi irány megállapítására. *Virtusból* a visegrádi várba jut, aki a) lefut 200 m-t 30 mp alatt, b) tigrisugrást, vagy tigrisbukfencet mutat be ugrószekrény felett, c) megmondja, hogy ki építtette a visegrádi várat.

66. Tűz van a táborban! Aki erre a mezőre lép, az a) visszatér Visegrádra új felszerelésért, b) vízzel telt vödörrel megkerül egy kb. 30 m-re levő tárgyat (a végén nem lehet a vízszint a vödör karimája alatt!), c) felsorol legalább 3 világhírű hosszútávfutót, (5000 m, 10 000 m, marathoni).

Virtusból a kőszegi várba jut, aki a) 10-szer kihúzza 2 gumival, vagy rugóval az expandert, b) kézállásból mutat be fejen átfordulást, c) megmondja, ki volt a kőszegi vár legendás hírű kapitánya.

75. Patakon kel át a sereg. Aki erre a mezőre lép, az a) megvárja, míg elkészül a híd, és 3 dobásból kimarad, b) átmegy egy felfordított tornapadon (3 kísérlet), c) felsorol 3 édesvizi, és 3 tengeri halfajtát. *Virtusból* a nagyvázsonyi várba jut, aki a) bekötött szemmel 5-ször lepattintja a labdát, b) egy lábon leguggol és feláll, támaszkodás nélkül, c) megmondja, milyen érdekes esemény zajlik minden nyáron Nagyvázsonyban.

90. Erős ellenséges lovasrohammal kerültünk szembe. Aki erre a mezőre lép, az a) visszaszalad Nagyvázsonyig, b) 4 m-t dob súlygolyóval, c) kiszámítja, hány négyzetkilométer a Balaton területe. *Virtusból* a szigetvári várba jut, aki a) 6 m-t dob súlygolyóval, b) 15 mp-ig kitart egy viszonylag szabályos mérlegállást, c) legalább két, Zrínyi Miklós által írt mű címét ismeri.

97. Nagyon fáradt már a katonák többsége. Aki erre a mezőre lép, az a) pihenőre tér, és 2 dobásból kimarad, b) ülőtámaszból 6—8 páros lábemelést hajt végre, c) megmondja, hol van a környéken hazánk egyik leghíresebb gyógyfürdője. *Virtusból* a siklósi várba jut, aki a) lefut kb. 400 m-t, b) legalább 5-ször táncoltatja a fején a labdát, c) tudja, hogy mit ábrázol a helység címere.

Sikertelen gyakorlat esetében automatikusan az a) pont lép érvénybe. Amennyiben egyik feladat sem megy, könnyített feladatokkal kell próbálkozni. *Az egyes feladatokat a helyi adottságoknak megfelelően természetesen meg lehet változtatni.*

Cser Gábor

Fotó: Wágner Margit

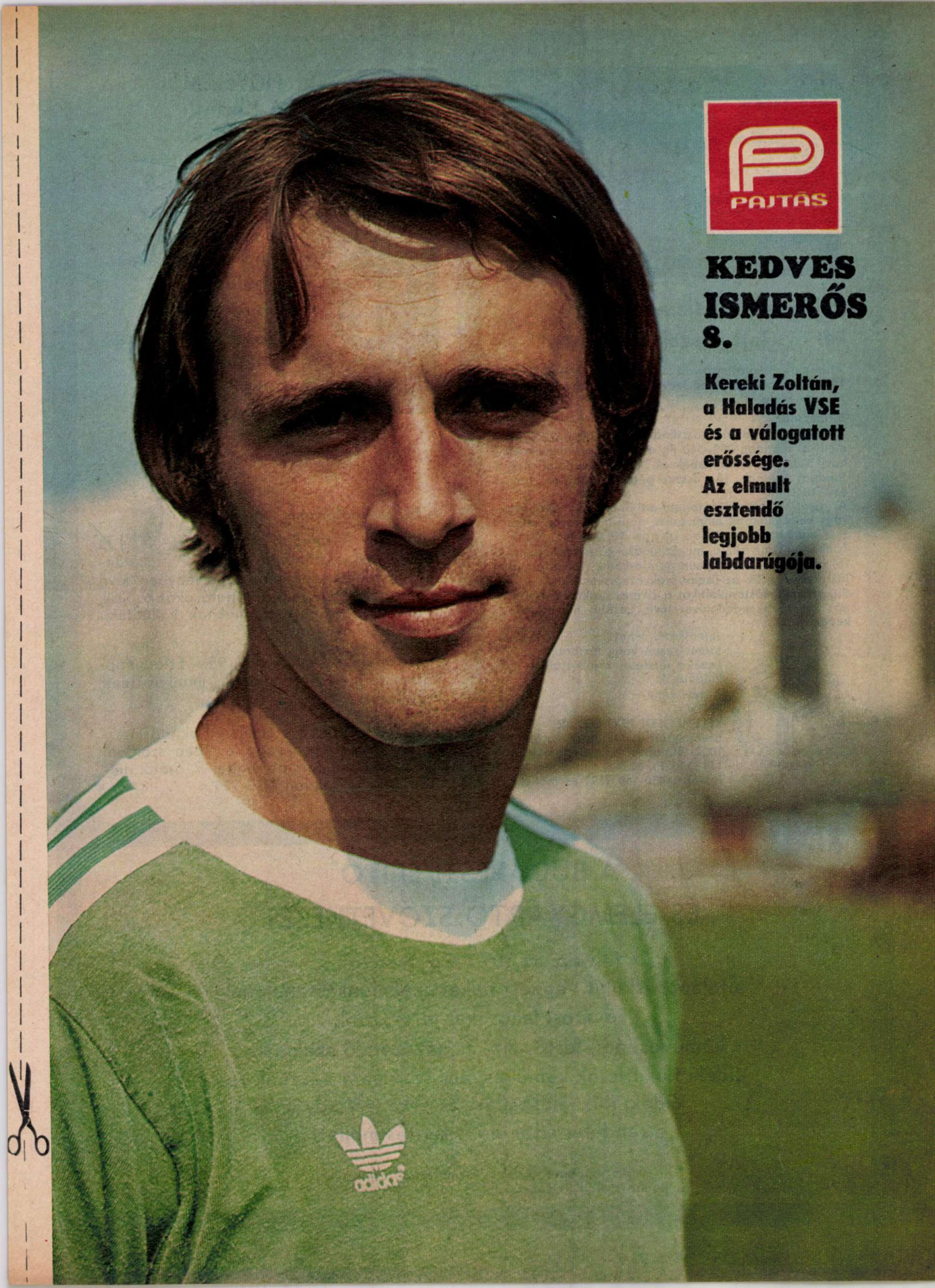
PAJTÁS
KEDVES ISMERŐS 8.
Kereki Zoltán, a Haladás VSE és a válogatott erőssége. Az elmult esztendő legjobb labdarúgója.
adidas

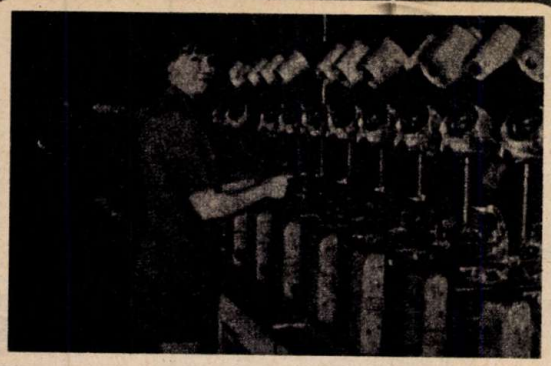

Pályaválasztó fiatalok, két év alatt jó szakmátok lehet!

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1977/78. tanévre fonó-szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

Juttatások:
A szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 350–560 Ft, ezenkívül a vidékieknek havi 500,– Ft, budapestieknek 450,– Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás: havi 850–1060 Ft.)
A gyári szakmunkástanuló-otthonunkban szállást, vagy kollégiumban elhelyezést, napi háromszori étkezést munkaszüneti napon is, havi 90,– Ft-ért adunk. Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik. Továbbtanulásra mód nyílik az üzemi szakközépiskolában.
Fiú szakmunkástanulóinkat a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

Jelentkezni lehet:
személyesen vagy írásban.
Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe:
PNYV
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
Személyzeti és Oktatási osztály
1052 Budapest XI., Budafoki út 111–113. Pf. 61.
Telefon: 450-160 (191-es mellék)

FIGYELEM!

A Kispesti Textilgyár 1184 Budapest XVIII. Fáy u. 2. az 1977/78-as tanévre felvesz

fonó szakmunkástanulónak lányokat,

szövő szakmunkástanulónak fiúkat és lányokat.

A képzés időtartama: 2 év

Juttatások: a tanulók havonta 350–550,– Ft tanulmányi ösztöndíjat és 500,– Ft különélési pótlékot, valamint az érvényben levő jogszabályokban előírt juttatásokat kapják. A felvett szakmunkástanulóknak kollégiumi elhelyezést nyújtunk.

A szakmunkástanulók havi 95,– Ft-ért napi háromszori étkezést kapnak, munkaszüneti napokon is.

Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen vagy levélben szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig. Telefon: 273-711.

A BUDAPESTI ÉPÍTŐ ÉS ELEMGYÁRTÓ SZÖVETKEZET

felvesz az 1977-78. tanévre
általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak
Fővárosi lakosokat felveszünk
kőműves, ács, festő, víz- és gázszerelő szakmára.
Vidéki fiúkat csak kőműves, ács szakmára veszünk fel.
Vidéki fiúknak szállást és étkezést adunk
a rendelet által előírt térítés mellett.

Cím: Budapesti Építő és Elemgyártó Szövetkezet
Budapest XVIII., Hengersor u. 73. 1675 Pestlőrinc 1. Pf.: 21.